

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredništvo in upravljalni prostor: 2657 S. Lawndale av.
Office of publication: 2657 S. Lawndale av.
Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XII. Cena lista je \$4.00. Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., sreda, 14. maja (May 14) 1919. Subscription \$4.00 Yearly. ŠTEV.—NUMBER 114.
Published and distributed under permit (No. 146) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

IZOBRAZBA JE PODLAGA NAPREDKU.

NOV REŽIM V MEHIKI POTRJUJE TO RESNICO.

Governor države Coahuila poma-ga organizirati mehiške delavce.

Saltillo, Meh. — O Mehiki se malo dobrega poroča v svet, dasi-ravno se sedanja vlada pošteno trudi, da odpravi madeže, ki jih je zapustil Diazov tiranski režim. V Ameriki je izšla čelo knjiga pod naslovom "Mexico under Carranza," ki jo je spisal nek Thomas Edward Gibbon. Veliko-mestni dnevniki so o sedanjem režimu povedali marsikaj slabe-ga, ali Gibbon ni na sedanji vlad-i pustil ene dobre dlake. Kdor z duhom čita knjigo, opazi takoj, da je bila spisana, da zagovarja gotove privatne interese, za kate-gode so bili zlati česi v Mehiki, dok-ler je vladal Diaz in držal z že-lezno pestjo mehiško ljudstvo k tlom. Če bi bila le polovica vse-bine knjige resnična, bi se mehiško ljudstvo že zdavnej dvignilo in pregnalo Carranza, kot je spo-dilo Huerto, ki je hotel posnemati Diaza.

Kdor je osebno poznal Mehiko pod Diazovim režimom, se bo žu-dil spremembam, če pride sedaj v Mehiko, da se prepriča, če je res-nica, kar je napisal Gibbon. Ver-jeti ne bo, hotel svojim očem, da se res nahaja v Mehiki, obenem bo pa spoznal, kakšni aameni so vodili Gibbona, da je spisal seda-njemu režimu sovražno knjigo.

Če pride človek v Saltillo, se predvsem prepriča, da ima drža-va Coahuila prav mladega gover-nerja, kajti Espinosa Mireles se ni star osem in dvajset let. Pro-našel bo, da bi moral marsikateri star governor iti v šolo k temu mlademu možu, da se nauči, kak-šna mora biti vlada, da se lahko reče, da je vlada v interesu ljud-stva.

Pred petimi leti, ko je Carran-za vstal proti Huertovi tiraniji, je bil Mireles njegov privatni taj-nik. Postal je provizorični gover-ner, ko je bila država bankruptna in je imela na vseh koncih in krajih dolgov. V tej kratki dobi so bili plačani domači dolgov in v državi blaginji se nahaja pre-cej lepa vsota. Od leta 1912 niso bili državni davki povišani, kar dokazuje, da sedaj vodijo državo možje, ki so pošteni. Mireles ni-ma preprirov s tujiimi finančniki, kajti nedavno je pisal ameriškim bankirjem, ki so pred več leti po-sodili državi denar za šole, na kakšen način žele, da se plača dolg.

Pod Diazovim režimom so bile delavske organizacije prepoveda-ne. Rudarji so morali v premo-govinskih delati po deset ur na dan in zaslužili so pezo in pol kvečjem pezo in 75 centavov na dan. Danes so razmere drugačne. Organiziranih je petdeset tisoč rudarjev in rudarji vidijo v mla-dem governorju svojega voditel-ja. Zdaj delajo rudarji le osem ur na dan, minimalna mezda zna-ša dva peza in pol na dan, zaslu-žijo pa tudi do štirih pezov.

Mireles je ustanovil za delavce šolnice, večerne šole in telovad-nice. Odpravil pa je slabe krme in igralnice za denar. Ustanovil je tudi pet novih učiteljskih, da skrbi za naraščaj učiteljev. Dija-ki na učiteljskih dobe hrano, sta-novanje in knjige plačane od drž-ave. Javne ljudske šole je v tem kratkem času pomnožil za sto od-stotkov. Plačo učiteljem je po-dvojil, štiri sto starih učiteljev je pa poslal v pokoj.

Ravno sedaj študira mladi go-verner socialno zavarovanje za delavce, da ga uvede v svoji drž-avi. Mireles pripada k stranki pred-sednikov in je bil izvoljen pred-sednikom stranke, ki skuša izve-sti minimalni socialistični pro-gram v prakso, v kolikor ga je mogoče izpeljati v državi, ki se žele razvija v poljedelstvu in in-dustriji.

V AVGUSTU BO GLAVNA AMERIŠKA SILA DOMA.

VŠETA NI OKUPACIJSKA ARMADA.

Vojaki v Franciji hrepene po domu.

Washington, D. C. — V mesecu avgustu bo glavna ameriška ar-mada doma in v Evropi ostane le še tri sto tisoč mož broječa oku-pacijska armada, ki se nahaja ob reki Reni. Tako se je izrazil vojni tajnik Baker po svojem povratku v Washington iz Evrope, kamor je odšel, da pregleda in preštudi-ra razmere v ekspedicijski arma-di. Vrnilo se bo domov okoli se-dem sto tisoč mož in sicer po 250,000 do 300,000 mož na mesec.

"Duševni položaj fantov v Franciji je tak, da žele se vrniti kmalu domov," je rekel vojni tajnik Baker.

Ko so ga vprašali, kakšen uč-nik napravi mirovna pogodba na armado, je Baker odgovoril, da ni informiran, kako velika voja-ška sila ostane v Nemčiji. Če bo treba določiti čete, ki ostanejo tam trajno, tedaj bodo to regu-larne čete.

Vojni tajnik je povedal, da je ekspedicijska armada ustanovila svojo univerzo. Okoli 9,000 voja-kov hodi k predavanjem. Dogodi se, da je navaden prostak učitelj. Dobili so tudi profesorje iz Ame-rike, prave tehnične eksperte, ki predavajo kot na tehnični šoli. O-koli tri tisoč vojakov študira na učiliščih na Angleškem in v Franciji.

Uveden je tudi elementarni poduk za tiste, ki niso imeli pri-like, da bi hodili v ljudsko šolo. Baker je dejal, da se je uvedel elementarni poduk, da bo znal vsak vojak pisati in čitati, ko za-pusti armado in se vrne domov.

Poleg so bile ustanovljene šole, v katerih se goje umetnosti in god-ba. Razmere v armadi so po izjavi vojnega tajnika dobre. Oporišče za dovažanje armadnih potreb-ščin postane Antwerpen in Rot-terdam, toda glavni pristani za vkreanje čet ostane Brest.

DVA MILJONA AMERIŠKIH VOJAKOV DEMOBILIZIRANIH.

Washington, D. C. — General March, šef ameriškega general-nega štaba, naznanja, da je de-mobiliziranih nad dva milijona mož, iz Francije se je pa vrnilo nad en milijon vojakov. Po pro-računu generalnega štaba se ame-riška armada v Franciji in Nem-čiji skreči do prvega avgusta na 225,924 mož in oficirjev.

Prostovoljcev se je dodaj pri-glasilo 28,737. Osem tisoč prosto-voljcev, ki jih iščejo za Sibirijo, porabijo le za nadomestitev on-dotnih vojakov in ne za poveča-nje posadke v Sibiriji.

General March pravi, da niso spreminili načrta za umaknitev vojakov iz severne Rusije in da pričakuje, da se umaknejo vsi vojaki v juniju.

ZAMOREC IN ZAMORKA LINČANA.

Durant, Miss. — Glasovi proti-linčarske konvencije, ki se je v-rašila v New Yorku, še niso utihni-li, že je došlo sem poročilo, da je alična drhal linčala nekega za-morca, ki je bil ravnokar odpu-ščen iz armade, blizo Pickensa. Zamorec je priznal, da je najel zamorko, da piše žaljivo pismo neki belopoltni ženi. Drhal je po tej izpovedi linčala zamorca in zamorko.

MESARJI HREPENE PO STARIH RAZMERAH.

ODKLONILI SO POGAJANJA S SVOJIMI USLUŽBENC.

Odborniki strokovnih organizacij so odpotovali v Washington.

Chicago, Ill. — Ko je preiskava o delavnih razmerah v klavniar-odkrila take reči, da so se ljudem ježili lasje na glavi, ker se prav-nič ne ločijo od suženjskih raz-mer, opisanih v Strie Tomovi Ku-či, so se mesarji potuhnil in pe-koliko poboljšali razmere svojih delavcem pod pritvkom javnega mnjenja. Ze takrat so mesarji imeli trden sklep v svojem sre-u, da uvedejo stare suženjske raz-mere v klavniar, ko se stvar ne-koliko pozabl. To dokazuje njih prizadevanje, s katerim bi radi delavcem vzeli, kar jim je priznal sodnik Alschuler.

Ko so odborniki strokovnih or-ganizacij spoznali, kaj namerava-jou mesarji baroni, so izvolili ta-koj deputacijo, da gre v Wash-ington in prepreči igro mesar-skim baronom. Deputacijo vodi John Fitzpatrick, predsednik "A-meriške delavske federacije" v Chieagu, in njena naloga je, da predloži ekspektivi "Ameriške delavske federacije" vsa dejstva in ji priporoči, da stori vse, kar je v njeni moči, da mesarji skle-nejo novo pogodbo z delavci v klavniar.

Znano je, da je bila Alschuler-jeva razsodba veljavna je za eno leto in da je bilo treba ta sporaz-um po enem letu zopet obnoviti, in če je treba tudi uvedi nekatere spremembe.

Odborniki strokovnih organi-zacij so predlagali nekatere spre-membe z ozirom na inicijative za pritožbe in da se mesarji drže po-godbe. Mesarji so do sedaj pokazali še malo volje, da uvedejo spremembe, ki jih je določala po-godba. Superintendenti, ki vodi-jo klavnice, niso hoteli prav nič slišati o tem, da uvedejo spre-membe v delavnih razmerah. Raz-ume se, da so superintendenti ta-ko nastopili, ker so jim tako na-ročili njih gospodarji, saj tudi sa-mi niso drugača kot uslužbenec mesarskih baronov, čeprav vveče-jo visoke plače in nosijo bele o-vratnike. Po tej odklonitvi so or-borniki delavskih strokovnih or-ganizacij predlagali, da se o stva-ri uvedejo pogajanja in se zade-va predloži razsodbišču. Superin-tendenti so zopet odklonili. Pred-sednikova komisija je po tej od-klonitvi zapustila mesto, češ, da se vrne kasneje, in poskusi še en-krat izravnati stvar. Odborniki strokovnih organizacij pa niso bi-li zadovoljni s takim zavlačevan-jem, ampak so se v ponedeljek useli na vlak in odpeljali v Washington. Bili so siti zavlačev-ja me taktike, ki koristi le mesar-jem, kajti v njih živi prepričanje, da le hitra akcija lahko spame-tu je mesarje ih koristi delavcem.

NAPREDNI SENATORJI NASTROTUJEJO PENROSU.

Washington, D. C. — Osem na-prednih republikanskih senator-jev, ki jih vodi senator Borah, se je združilo, da preidejo v opo-zi-cijo proti senatorju Penrosu in da skušajo preprečiti, da postane predsednik senatnega proračun-skega odseka. Mesto njega pred-lože senatorja Warrena iz Wis-consinu. Senatorji so obdržavali svojo konferenco, da izdelajo na-črt za opozicijo. Neveda se opo-zi-cija omeji le na stranko, kajti če bodo republikanci videli, da bo izvoljen predsednikom demokrat, tedaj se bodo združili in glasovali za Penrosa.

FRANCIJA JE DOBILA \$50,000,000 POSOJILA.

Washington, D. C. — Zaklad-niški department je dovolil Fran-ciji zopet za petdeset milijonov dolarjev kredita. Posojilo Fran-ciji znaša dodaj \$2,802,477,000. Posojilo zaveznikom pa znaša \$9,288,829,000.

HRVATJE GROZUJO Z BOLJŠEVIŠKO REVOLTO.

Srbake čete na Koroškem vršene nazaj in 40 mož je vjetih.

LENINOVA PROPAGANDA V PARIZU.

Ženeva, 13. maja. — Iz Ljub-ljane je prišla vest, da so vodite-lji hrvaško-slovenske opozicije proti sedanji vladi v Beogradu iz-javili, da je revolucija v Jugosla-viji neizogibna in revolucija pri-de vsekakor v spremstvu boljše-vizma. Protisrbska propaganda Hrvatov in Slovencev je toliko močnejša, odkar so se pred nekaj dnevi izjavili napadi srbskih čet na Koroškem. Hrvatje odkla-njajo vso odgovornost za poraz na Koroškem in pravijo, da 40 mož, ki so jih vjeli Nemci in ma-terijal, ki je padel v roke sad-njim, pripada regularni srbski armadi.

Ljubljana, 4. marca. — Iz Be-grada poročajo, da se je tamkaj vršilo najmanj dvajset socialisti-čnih shodov, na katerih so delavci protestirali proti stanovanjski bedi in zahtevali pomoči od vlad-e.

Belgrad, 9. maja. — Narodni hrvaški svet in Reki, v Zadru in Sušaku so poslali predsedniku Wilsonu brzojavke, v katerih se mu zahvaljujejo za obrambo pravice Jugoslovanov. Obenem pro-sijo Wilsona, da se naj ne zmeni za Italijane, ki zahtevajo omenjene kraje zase, temveč naj pomaga, da pridejo v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Pariz, 13. maja. — Sedanji te-den je zelo kritičen. Pariz je poln agentov ruske boljševiške vlade, ki se trudijo na vse načine, da iz-vojujejo priznanje ruske so-vjetske republike na mirovnem kongresu. Zastopniki Lenina pri-dno izrabljajo grožnjo nemških elementov, da se pridruži Nemč-ja Rusiji, ako zavezniki ne popu-ste pri pogojih.

Buenos Aires, Argentina, 13. maja. — Iz Santiaga je prišla vest, da je čilska vlada odstavila tri generale in ukazala zapre-ti čez 60 častnikov, dočim je na 1. junija napovedana vojaška diktatura. Čilska armada je brez malega demoralizirana vsled taj-nega političnega gibanja v njenih vrstah. Obtoženi častniki se izgo-varjajo, da so hoteli "rešiti vlad-do pred proletarskim gibanjem."

Berlin, 13. maja. — Nemške vladne čete so reokupirale Lip-sko in odstavile ondotno sparta-ško upravo.

London, 13. maja. — Nadaljna poročila iz Helsingforsu se glase, da nameravajo Finci s pomočjo zavezniških čet napasti Petrograd od dveh strani. General Rodzi-amko bo prodiral z južne obali Fin-skega zaliva, general Judenič pa od severu.

(Zadnji teden je bilo poročano, da so zavezniki obljubili Fincem, da pripoznajo njihovo vladu, ako Finci okupirajo Petrograd.)

Arhangelsk, 10. maja. — Ame-riške čete se pripravljajo na od-hod iz severne Rusije. Odidejo pr-ve dni junija.

FARMARJI PRIPOROČAJO PO-DRŽAVLJENJE MESARSKO OBRTI.

Washington, D. C. — Farmar-ski narodni svet, ki zastopa orga-nizirane farmarje, priporoči bo-dočemu kongresu, da se podržavi-jo železnice in klavnice.

Farmarski narodni svet bo na-dalje priporočil, da se prekliše zakon proti špijonaži, da se po-viša dohodninski davek in izjav-lja, da bo nasprotoval zakonskim predlogom, ki oddajajo naravna bogastva privatnim podjetnikom.

STOPNICE SO SE PODRLE; DVAJSET OSEB RANJE-NIH.

St. Louis, Mo. — Na zabavišču v Forest Parku so se podrle stop-nice, ki so vodile v dvorano nad kavarno. Ob času nezgode je bilo do 2,000 oseb na plesišču. Ranje-nih je nad dvajset oseb.

ITALIJANSKE MEJE PO LONDONSKI POGODBI.

Italija zahteva, da vse drlave bivše Avstrije plačajo odškodnino.

SERBIJA ZAHTeva BOSNO IN HERCEGOVINO.

Pariz, 13. maja. — Iz Berlina je prišla vest, da je nemška vla-da zavrgla mirovne pogoje. Kabi-netna kriza se bliža. — Zavezni-ki so poslali vabilo sovjetski vlad-i na Ograkem, da naj pošlje mi-rovne delegate v Versailles.

Pariz, 13. maja. — Velika čet-vorica je danes nadaljevala raz-pravo o novih mejah na ozemljih bivše Avstrije. Kakor poročajo, je italijanska meja določena na-tateno po londonski pogodbi iz-veniške Reke. Italijanski delegat Crespi je izjavil, da Italija pričakuje, da bodo vsi narodi, ki so leta 1914 spadali pod Avstro-O-grsko, morali prispevati vojno odškodnino.

Srbija (ki je del Jugoslavije) zahteva Bosno in Hercegovino in popolno odškodnino. Jugoslavija je pripravljena dati Ogrski in Nemški Avstriji svobodna pota do Jadranskega morja. Poljska zahteva vzhodni del Galicije in iz-hod do Črnega morja čez Kramar-ec, Čehoslovaki tudi zahtevajo svobodno pot do Jadrana.

V konferenčnih krogih se go-vo-ri, da se zavezniki ne morejo zediniti, koliko naj plača "Av-strija" za delež svoje odgovorno-sti za vojno, toda poroča se, da bo zlasti Amerika bolj milostno nastopila proti delegacijam Nem-ške Avstrije, ki danes ne pred-stavljajo več nobene militaristične sile in je v večji nevarnosti pred boljševizmom.

Velika četvorica je danes pre-ljela petteljo za osvoboditev Kore-je izpod japonske nadvlade.

Berlin, 13. maja. — Iz Versail-lesa poročajo, da so nemški dele-gatje danes izročili zaveznikom svojo protipogodbo, ki vsebuje protipogoje točko za točko.

Pariz, 13. maja. — Wilson je bil danes informiran, da bodo Nemei podpisali zavezniške pogo-je. Zavezniki so v celoti zavrgli nemški načrt lige narodov, kate-rega je sestavil profesor Schuec-king, nemški delegat. Načrt je določal, da se organizira svetovni parlament, čigar prva naloga naj bo, da se odpravijo armade in bojne mornarice v enaki meri po vseh državah. Dalje so v načrtu določbe za izjednačenje gospo-darskih razmer, kar ima primesti gospodarsko bratstvo.

Ravno tako bodo zavezniki zavrgli vse nemške protipogoje za mir.

Pariz, 13. maja. — "Echo de Paris" piše, da predsednik Wil-son ostane v Parizu toliko časa, dokler Nemei ne podpisajo mirov-ne pogodbe. Izjavil pa je, da Nemei ne smejo zavleči odlašanja pre-ko 15. junija.

Berlin, 13. maja. — Centralni odbor neodvisne socialistične stranke v Nemčiji je izdal apel na ljudstvo, da naj pritiska na vladu, da podpisše mirovno pogodbo. Od-bor obsoja pogodbo kot brutálno, pravi pa, da je vsak mir boljši kot nadaljevanje vojne.

KAMPANJA ZA POSOJILO SVOBODE IN ZMAJE JE KONČANA.

Washington, D. C. — Po poro-čilih, ki so došla v Washington, je bilo podpisane več posojila, kot je bilo razpisane. Uradni-ki cenijo, da podpisana vsota mo-goče doseže šest milijard dolarjev. Peto posojilo je podpisalo pet-najst milijonov podpisovalcev, četr-to posojilo eden in dvajset mi-ljonov, tretje posojilo sedemstaj milijonov, drugo devet milijonov, štiri sto tisoč, prvo pa štirje mi-ljoni.

VREME.

V sredo jarno in hladno. Lahki vzhodni vetrovi.

EBERT APELIRA NA AMERIŠKO LJUDSTVO.

Ententa se pripravlja na invazijo Nemčije, če bo mir odklonjen.

"MORALNA NAPOVED VOJNE STARI VISOKI POLITIKI."

London, 13. maja. — Reuterje-va agentura poroča iz Pariza, da so zavezniki izvršili vse priprave za obnove vojne, ako Nemčija zavrne pogoje. Foeh bo nadaljeval invazijo tam, kjer so zavezniške armade prenehale meseca novem-bra, ko je bilo podpisano preni-rje. Francija ima pod orožjem še več kot milijon mož, Anglija 750,000 in Amerika okrog 200,000 mož, kar bo zadostovalo.

Berlin, 13. maja. — Friderik Ebert, predsednik nemške republi-ke, je večer izjavil pred ameri-škimi častniki, da je "Nemčija vzela in razvila nov prapor, na katerem je zapisanih Wilsonovih 14 točk, katere je Wilson vse-kakor zavrgel in s tem praporjem pojde v boj za pravičen mir."

Ebert je imenoval mirovno po-godbo "gorostasen dokument" in dodal je, da zgodovina še ne po-mni tega, da bi bila premagana država obsojena na popolno uni-čenje. Nemška demokratična republika — je nadaljeval Ebert — je pretehtala v uri svoje največ-je nevarnosti svojega "velikega brata" onkraj morja (Ameriko) in našla ga je lahkega.

Ebert je nazval svojo izjavo "moralno napoved vojne proti stari svetovni politiki, ki je kriva, da možnost vojne še ni končana in da ne more biti stalnega miru." Predsednik je potom častikarjev apeliral na ameriško ljudstvo, ki po njegovem mnenju še ni zape-ljano, kakor so zapeljani njega voditelji, da naj ne dopusti, da bi se nadaljevala morina in izkori-ščevalna vojna.

V nedeljo so se vršile velike demonstracije proti podpisanju pogodbe v Berlinu, Vratislavi, Danzigu, Koenigsbergu, Casselu, Bochumu in v drugih mestih. Naj-bolj protestirajo srednji sloji, bivši junckerji in večinski sociali-sti; nižji sloji so se pa zavili v krut molk, kot da jim je vseeno, kaj da pride. Mase čakajo in ne-kaj težkega leži v nemški atmo-sferi. Ako naletiš na skupine biv-ših vojakov v gostini, navadno slišiš: "Štiri leta sem bil v strel-skih jarkih, zdaj pa ne grem več, pa naj pride kar hoče." Sempat-ja kdo odgovori: "Strahopetec!", ali glas se izgubi v hrupu, kakor glas vpijočega v puščavi.

Ameriški poročevalci je obiskal generala Ludendorfa z namenom, da izve, kaj on misli o pogodbi, toda general je dejal, da noče govoriti z Američani. Bernstorff in ostali maskirani pristaši monarhi-je izjavljajo, da Nemčija ne more podpisati, toda programa nimajo, kaj naj potem stori Nemčija. Grof Reventlow je dejal v intervjuu, da druge poti ni, kakor da enten-ta pride in okupira vso Nemčijo in potem bo Nemčija umrla. Naj-bolj pa jezi skrivne pristaše mo-narhije, ker mora kajzer biti sojen.

Hugo Haase, vodja neodvisnih socialistov, je odpravil poročeval-ca z besedami: "Pridite jutri." Največ treznosti in hladne krvi sta še obdržala Maks Harden in Karl Kautski. Prvi ni izgubil za-upanja v Wilsona, le žal mu je, da ententa še danes ne razume, da sklepa mir z novo, demokratično Nemčijo, ne pa s tisto staro, kaj-zersko Nemčijo, ki je poginila me-seca novembra na bojščih in doma v revoluciji. "Ententa še vedno misli, da ima opraviti s kajzerjem in njegovimi avtokrati," je rekel Harden, "zato pa govori o var-stvu mej. Prepričan sem, da je Wilson storil vse, da je preprečil še večje krivice. Njegova zasluga je, da ni Danzig prišel direktno pod Poljsko in da ni bila dolina Saar naravnost anektirana od Francije. To je sicer za nas slaba tolažba, ali vendar dokazuje, da Wilson ni povsem pod vplivom entente." Nadaljevanje na 7. str. 3. kol.

Z ognjem in mečem.

Zgodovinski roman.

Polski spisatelj Sienkiewicz — Poslovenil Podravski.

Nadaljevanje.

"Kako si drznete mi hoditi na pot?" vpraša. "Ej, vi bi gotovo radi začeli prepričati!"

"Nemara, a povem vam na uho — tu se gospod Harlamp res sklone k Mihaelovemu nusu — da vam odsečem ušesi, če mi boste pri gospodični Anici še dalje delali napotje."

Gospod Volodijevski začne znova živo metati kviško svoj čakan; kakor bi bil ravno sedaj prvi čas za tako zabavo ter odvrne s prepričevalnim glasom:

"Ej, dobrodelnik, pustite me še živeti nekaj časa."

"Oj ne, tega ne, ne izvijete se mi!" zakriči Harlamp, pograbilivši malega viteza za rokav.

"Saj se ne izvijam," odvrne kratko Volodijevski; "sedaj pa sem v službi in nosim povelje svojega gospodarja. Pustite mi rokav, prosim vas, drugače bi bil primoran s tem le čakunom lo-puťnití vas po glavi ter zvaliti s konja."

Tu je s početka pokorni glas gospoda Volodijevskega postal tako strupen, da gospod Harlamp nehote začudeno pogleda malega viteza ter spusti rokav.

Harlamp zaškripnje z zobmi ter odgovori:

"O vseeno," reče, "v Varšavi se poskušiva, poiskal vas bom."

"Ne bom se skrival; toda če se imam le bítí v Varšavi, vas prosim, blagovolite me naučiti! Nikdar se še nisem bil v žiljenju, ker sem prost, naveden vojak, toda sila sem o maršalskih sodbah, katere za vsak dvojob v kraljevi bližini kaznujejo s smrtjo."

"Videti je, da še niste bili v Varšavi, da ste pravečti prostak, ker se bojite maršalskih sodb ter ne veste, da ob času volitev razsejajo le meč."

"Hvala za nauk. Prosim le še večkrat za tak poduk, ker vidim, da ste veče in učen človek."

S temi besedami začne Volodijevski znova metati kviško svoj čakun. Gospod Harlamp se nekoliko zamislí, pa takoj zaradi sramote ter izvele sabiljo iz nožnice; v tem trenutku tudi mali vizet, zataknivši čakun za goleno, izvleče svojo. Nekač časa se gledata, kakor dva tigra z odprtimi nožicami; gospod Harlamp se prvi strezne ter namudoma spravi svojo sabiljo nazaj v nožnico.

"O, najdem vas, blebataš!"

"Najdete, najdete, kopri va!" odvrne mali vizet.

In razšla sta se, eden h karavani, drugi k svojemu krdelu, ki se je medtem že močno približalo. Gospod Mihael spravi takoj jezdece in poše v red ter se postavi na čelo. Čez kratko prikljusa k njemu gospod Zagloba.

"Kaj je hotelo od tebe to morskó strašilo?" vpraša Volodijevskega.

"Gospod Harlamp! Ej nič, pozval me je na dvojob."

DOPISI.

VAŽNO ZA DOPIŠNIKE.

Prva seja izvrševalnega odbora 4. N. P. J. je sklenila, da dopisi ne smejo presegati ene kolone. Uredništvo nima pravice prelomiti tega zaključka.

Dopisniki, ki ne morejo obdelati predmeta v eni koloni, naj dopis razdele v poglavja, ki jih naj označijo s rimskimi številkami. Na pr. I, II, in III. Tako znamenovani dopisi pojdejo zaporedoma po poglavjih v list.

Gross, Kans. — Opozarjam vse okrajne organizacije JRZ v državi Kans. da se vrši skupna seja teh organizacij 18. maja, to je tretjo nedeljo v tem mesecu, na Yale, Kans. Začetek ob drugi uri popoldne.

Tem potom opozarjam vse zavodne rojake v državi Kans., da ne udeležite te seje v kolikor mogoče velikem številu. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih točk za rešiti.

Anton Šular.

Butte, Mont. — V tukajšnjem rudniku "Bell" se je prigodila 19. aprila t. l. nesreča, katere je zaživel svojo žrtve v osebi rojaka Frank Peterlina, doma nekje iz Velikih Lasé na Dolnjem skop. Star je bil okrog 32 let in se je nahajal v Združenih državah 13 let.

Kako se je nesreča prigodila ni mi natančno znano. Prinesli so mi tega iz rudnika.

V tukajšnji naselbini nima nobenega sorodnika in mečini, da t. ma nekje v Minn. več sorodnikov in dve sestrí.

Kdor hoče kaj nadaljnjih pojasnití, naj se obrne na sledeči na slove:

John Kintel.

2004 Oak Str. Butte, Mont.

Breezy Hill, Kans. — O prošla vi prvega majnika je že bilo ne koliko poročila iz tukajšnje o kollee.

V naselbini Franklin sta bila ta dan dva jasna shoda in sicer za Slovence in za splošno delavstvo.

Na shodu za Slovence je nastopil kot glavni govornik Filip Godina iz Chicago, Ill., in še veliko drugih govornikov, kateri vsi so govorili o pomenu prvega majnika, kot praznika vsega politično-zavednega delavstva. Filip Godina se je dotaknil tudi JRZ, ter nam orisal sedanjí politični položaj tikačó se Jugoslovancev v prvi vrsti seveda Slovencev. Pozivljal je navzoče rojake, da naj se še tesneje oklenejo JRZ ter na ta način pripomorejo našim rojakom v stari domovini do prave ljudske svobode.

Popoldne istega dne se je vršil splošni delavski shod. Udeležba je bila tako ogromna, da se shod ni mogel vršiti v prostorni dvorani "Union Hall", ampak vršiti se je moral na prostem pred dvorano. Na tem shodu je nastopilo več govornikov, ki so govorili v angleškem, francoskem, italijanskem in slovenskem jeziku. Slovenski govor je imel Filip Godina.

3. maja se je vršil shod in veselic v naši naselbini, na katerem je zopet nastopil Filip Godina, ter imel govor o JRZ. Prostor dvorane je bila nabito polna. Poslušaleci so pozorno sledili izvajanjem govornika, ki nam je razložil delovanje in cilje JRZ. Vzpostavljal je vse navzoče Slovence, da naj pristopijo k tej organizaciji, ker le na ta način se upa, da dosežemo to, za kar se Slovenci bojujejo.

Pred in po govoru je nastopil pevski zbor "Triglav" iz Gross, Kans., kateri nam je pod vodstvom John Brezga zapel nekaj krasnih slovenskih narodnih pesmi, za kar mu gre vsa čast in hvale.

Tem potom se v imenu društva in sice kluba najtopleje zahvaljujem vsem rojakom, ki so se udeležili te prireditve v tako obilnem številu, ter nam prinesli na ta način do tako lepega uspeha. Posebno hvalo moram še izreči prodajalcem srečk.

John Homee.

S pota. Skazimirjevi listi so prinesli pred nekaj dnevi vest, da je nekdo padla in se odločilo ju goslovansko vprašanje brez ozira na ameriške Slovence, kateri de-

"Tu ga imaš!" reče Zagloba. "Kar prebode te s svojim nosom. Paži Mihael, ko se bosta klestila, da ne odsežeš največjega nosa v ljudovladi, ker bi bilo treba izkopati zanj poseben grob. Srečen je ta vojvoda vilenski! Drugi morajo pošiljati proti sovražniku prednje straže, njemu pa ta dostopnik že od daleč ovoha sovražnika. Pa zakaj te je izzval?"

"Zato, ker sem jezdaril pri kočiji gospodične Anice."

"Ha! Lahko bi mu povedal, naj se obrne do gospoda Podbipete v Zamostje. Ta ga dobro pogosti s poprom in ingverom. Slabo je naletel ta škrtljaj; očitno ima manjšo pamet nego nos."

"Nisem mu rekel besedice o gospodu Podbipeti," odvrne Volodijevski, "ker me veseli, da me poziva na dvojob. Sedaj pa hočem še nalašč ljubkovati z gospodično Anico, ker tudi jač hočem imeti svojo zabavo. Kaj neki hočem početi v Varšavi?"

"Najdemo dovolj zabav, gospod Mihael," odvrne pomežikavši z očmi gospod Zagloba. "Ko sem bil v mladosti poslanec prapora, v katerem sem služil, sem imel priložnost prepotovati ves kraj, toda nikjer nisem našel takega življenja, kakor v Varšavi."

"Pravite, da je tam drugačno življenje, nego pri nas, na Zadrinje?"

"Na vsak način; sam bož videl."

"Močno sem radoveden," odgovori Volodijevski. Čez trenutek še doda: "Odsejem nusi tudi temu škrtu, ker ima že nekoliko predolge."

XI.

Minulo je nekoliko tednov. Prebivalstvo mesta se je s prihodom volitev desetkrat pomnožilo, ker z zbiračojem plemstvom so vrelí skupaj trgovci iz vseh krajev sveta, od daljne Perzije do zamorske Anglije. Na Volji — v predmestju Varšave — so postavili poslopje za senat; okrog njega je stalo na tisoče belih šotorov, da so popolnoma pokrili obširno polje. Nihče se ni vedel povedati, kateri izmed obeh kandidatov bode izvoljen: kraljevič Kazimir, kardinal, ali Karol Ferdinand, ploski škof. Privrženci obeh strank so si prizadejali truda in dela. Na tisoče pisem so razposlali volilec, v katerih so hvalili vrline in napake tekmecev; obe stranki ste imeli obilo veljavnih prištev. Na Karolovi strani je bilo, kakor že znano, knez Jeremija, za nasprotnike toliko nevarnejši, ker je bila lahko verjetno, da potegne za njim vse plemstvo, ki ga je naravnost oboževalo, od katerega pa je bil tudi odvisen izid volitve. Toda tudi Kazimir ni bil brez moči. Na njegovi strani so stali sedanji višji dostojanstveniki, kakor: kanceler, primas in za njim veliko število magnatov, izmed katerih je vsak imel številne privržence. K tem magnatom je pripadal zlasti knez Dominik Zaslawski-ostroški, vojvoda sandomerski; dasiravno osramočen pod Pilavicami, je bil vendar največjavečji človek v ljudovladi, da v vsej Evropi, ker je bil zmogel vsaki hip naložiti velkanske teko svojega imetja na tehtnico svojega kandidata.

lujejo za republiko v starem kraju. In to vest so prinesli tako škodljivo-zasmehljivo, kakor bi hoteli reči, kaj bode v "sozialisti", ker se trudite zaman in saka za nos vodite ameriške Slovence. Pišejo, da je koečka že padla ali pa da bo. Gotovo, koečka, ako se ni padla, bo. In to je nekaterim vseeno, na katero stran da pade, samo da bodo oni še nadalje prejimali judežve groše, kakor so jih prej, ko je še živela kruta Avstrija. Njim je vseeno, ali jih dobivajo iz Rima ali Belgarda ali iz Kitajskega. Takim hinavcem je vseeno, kakne razmere vladajo v Jugoslaviji, samo da imajo oni dobiček. Da, resnične so bile besede katere je izustil nek delegat iz zapada na konvenciji K. S. K. J. na Evelthu, ko se je razpravljalo o SRZ in, ko je "nekdó" omenil, da je ideja dobra ali osee se mu ne dopadejo, da so še slabši kot Turki.

Da, mogoče se bo odločilo v škodo Jugoslovancev in v korist nasprotnikov prave svobode jugoslovanskih narodov. Toda prepričani naj bodo, da še ni vseh dni konec in da zadnja beseda še ni izrečena. Še ni odločeno, kdo se bo zadnji smejal. Tudi narodi bodo še izpregovorili, brez njih se ne bo sklepalo nič definitivnega.

Potujem še vedno po železnem okrožju. Delavske razmere se vedno slabšajo. V ostalem je navadno.

Nedavno sem opazoval slovenskega svedenika, kako je pomagal pri gradnji župnišča. Tolkel je kamenje in pomagal delati, da je bil ves poten. Čul sem, da se je izrazil, da je raznim popom in kraljem odklenkalo za vedno, ker je koečka padla.

Matija Pogorelec.

Staunton, Ill. — Delavske razmere so pod ničlo, kot večinoma v vseh industrijskih krajih Združenih držav. Draginja je pa vedno večja.

Tukajšnja slovenska naselbina je še precej velika, toda Slovenci žive bolj raztreseno v okolici mesta.

Glede družbenega napredka ne morem kaj posebnega poročati. (Dalje na 3 str. 1. kol.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S potrim srecem naznanjam vsem sorodnikom, znanec in prijateljem širom Amerike žalostno vest, da mi je po nadstirletni mučni bolezi (na ledviah) zavedno zaspala soproga oziroma mati ga.

JULIJA PAVLOVIČ

dne 5. maja 1919. Pokojna Julija je bila rojena leta 1889 v Brečkah na Stajerskem, v Ameriki je bila 14 let. Poročena sva bila 7 let in 8 mesecev bila mi je vedno zvesta in skrbna družica ter ljubica mati svojega sinka, vedno dobrodušna in mirnega značaja in zavedna hči slovenske matere.

V Ameriki zapuščena mene žalujočega soproga in sinka Frankuja, ki je v starosti 6 let, nadalje očeta in dve sestri, v stari domovini pa mater, dve sestri in enega brata.

Sprejmite najtoplejšo zahvalo vsi tisti, ki ste mi stali na strani za časa njene bolezni, s pomočjo in tolažbo tukaj v Johnstownu in rojakom v Forest City-ju za časa mojega ondnetnega bivanja, vedno mi bode v spominu za Vašo storjeno mi dobroto. Posebno se zahvalim Mr. in Mrs. Novak, katera sta mi bila vedno na strani za časa njene bolezni in smrti, enako zahvala mojemu bratu ter njegovi soprogi ter sestri Mariji in soprogi ter ostalim sorodnikom. Srčna hvala pevecem od slovenskih pevskih zborov Bleda in Jugoslavije, ki ste mi zapeli v sree segajoče žalostinke ob njenem odru na dom in ob odprtem grobu na pokopališču. Prav lepo se zahvalim Mr. Vidrihu za hagrobní govor. Prišrna hvala družini Novakovi, Vidrihovi, Gabrenjevi, bratu, sestram in Hineham and Hann Co. ter vsem ostalim, za krasne vence svežih cvetlic, katere se položili ob njenem odru preblage pokojnice — v zadnji sponji.

Hvala vsem tistim, ki so se udeležili sprejeda ter jo spremili do njenega groba. Vaša številna udeležba mi je priča, da imam nebroj zvestih prijateljev, ki tako blagodejno uplija na potro sree v času tuje in žalosti.

Pokojno Julijo smo pokopali na mestno pokopališče Grandview Cemetery dne 7. maja v Johnstownu, Pa.

Vsem sorodnikom in znanec jo priporočam v blag spomin. Tebi draga soproga in mati pa želim: počivaj mirno v hladni svobodni ameriški zemlji!

Zahvalojči ostali:

Frank Pavlovič, soproga, Frank H. Pavlovič, sin, Ivan Savnik, oče, Amalija in Marija, sestri.

Johnstown, Pa., dne 9. maja 1919.

NAROČNIKOM V POJASNILO.

Za oglase so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejememo do njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglasov in če mu ni všeč naj sam sebi pripiše. Vsa odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravišтво list.

VABILO NA VELIKO KONCERTNO VESELICO,

katero priredi

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR "JUGOSLAVIJA"

dne 17. maja 1919

v dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh, Pa.

VSPORED:

1. Pozdrav, (moški zbor), Ig. Hladnik.
2. Nazaj v Planinski raj (mešan zbor), H. Sattner.
3. Naša Zvezda, (mešan zbor), Ant. Medved.
4. Slovenec i Hrvat, (moški zbor), F. S. Vilhar.
5. Ljudmila (mešan zbor), H. Volarič.
6. Saljivo srečkanje.
7. Prosta zabava in ples.

Med odmori bode igrala izvrstna godba. Začetek vspeveda točno ob 8. uri zvečer.

Rojaki! To bode prva prireditev pri kateri nastopi mlad a žili pevski zbor, pod vodstvom pevovodja gos. Ivan Potokarja. Ker je mešan pevski zbor nekaj povsem novega za naše naselbine, za to se nadajamo, da bo ta veselina prireditev polnoštevilno obiskana od strani našega domačega občinstva in ravnotako tudi iz vseh bližnjih naselbin.

Vstopnina za moške 50c. Ženske 10c. Vstopnice se dobe v predprodaji pri članih pevskega zbora, in bodo na razpolago tudi pri vratih pred začetkom koncerta. Pridite in slišali bode neka krasnih slovenskih pesmi! K obilni vdeležbi vabi "Jugoslavija".

RAD BI IZVEDEL

za svojo ženo Ano Babič, katera mi je pobegnila še dne 30. aprila. Predno sem odšel na delo v jutro bila je še doma in ko sem se pa vrnil iz dela domov, ni bilo več nobenega sledu po njej. Pustila mi je enega otroka. Pobralsmi je ves moj prisluzeni denar in tudi Liberty Loan Bonde v znesku za \$200.00. Ona je srednje postave, malo pegasta po obrazu, seboj ima deteta hčerko 10 mesecev staro z imenom Kristina. Cenjene rojake uljudno prosim, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznanijo njen sedanji naslov za kar bom vsakem zelo hvaležen. Moj naslov je: John Babič, P. O. box 295, De Pue, Ill. (May 14-15-16-17)

PRIČNITE NA POT ZDRAVJA ZA 3 CENTE.

Ako se počutite utrujeni in zmučeni — ako trpite vedno nervoznost, ledoladne ali ohlajne bolezni, splošno oslabelost, glavobol, izguba slasti do jedi, slaba prebava, omotica, zaspanost, izguba moči, nečisto kri, slabo spanje, razmršeni, bolečine v hrbtu, no potem pijte nam in nam priložite vaš natančen naslov in mi vam bomo poslali s nabratno pošto brez vsakih nadaljnjih obveznosti na vaši strani POPOLOVNA PROSTO dovolj za tri dni.

JUVITO

zdravilo ki je sestavljeno iz samih čistih in shranjenih soli, zračenih na solnem in dežju matere narave vrtu. To ni nobeno novo zdravilo, to je vendar nekaj starega česar se že predstavlja in se je izkazalo izredno dobro v tisoče slučajih. Mi vam panudimo to brezplačno, ker smatramo, da bode s tem zdravilom zadovoljni kot je tisoč drugih bolnikov. Pustite nas, da vam pomagamo pri vašem zdravlju.

JUVITO LABORATORY
SOUTH HILL BRANCH NO. 6
PITTSBURGH, PA.

Opomba: Laxviburnus se ne prodaja v lekarnah, veliko jih je, ki delajo poročila, torej pustite in zahtevajte vedno le pravo zdravilo in to v znan kript, vsled tega pisite naravnost nam in s tem si zagotovite pravo zdravilo. Potem pa povejte vašim prijateljem, da si tudi oni lahko pomagajo.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na

Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Romunsko.

Jamčimo za ves poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Prvi in najboljši Specialist za Slovence

Zdravi hitro in uspešno moške in ženske. Pojdite k njemu.

Ako želite točno doznati kakšno bolezen imate, pridite k meni da vas pregledam na X Ray elektrinični mašini, s katero se vaše telo vidi znotraj kakor na dlaní. Meni ni treba vgrizati k akcni bolezen vi imate kot delajo te drugi zdravnik, ki stane mnogo denarja. Torej vaša teža pride k Dr. Osbornu, ako želite biti hitro in pravilno zdravljeni. On je prvi in najboljši specialist za Slovence v Pittsburghu. Mi govorimo slovenski jezik in se lahko točno razumemo.

Dr. Osborne uspešno in hitro zdravi.

Nefasta kri, bolečine do vodne krvi, mehurja in obilni, bolečine želodca, črev in jeter.	Tajne bolezni, revmatizem, glavobol, nervoznost, hila, bolečine oči, nles in grla.	Ženske bolezni, srčne bolezni, prsi, pluća, ledje, zadnje, poškodbe, tifus, rane, erizeme, pršice itd.
--	--	--

Meje cen so zmerné.

Svetovanje brezplačno.

Kakorikoli bolezen imate, se lahko brezskrbno obrnete na:

Profesor Doktor W. J. Osborne, Specialist

113 Smithfield Street (drugo nadstropje)

En blok od Baltimore in Ohio Dips.

PITTSBURGH, PA.

Uradne ure so: 9 jutro d. zvečer. Nodajo od 10 do 2. — Prijemite ta oglas seboj. Paziite na moj pravi naziv.

DOPISI.

ti. Sicer imamo tri podporna društva, toda radi slabih delavskih razmer ne morejo napredovati. Poleg podpornih društev smo ustanovili tudi "Slovensko izobraževalno in zabavno društvo", katero priredi veselico 17. maja t. l. v Pavel Noglijevi dvorani. Začetek veselice ob sedmi uri zvečer. Vstopnina za moške 50c, ženske so vstopnine proste. Pri veselici nastopi odsek omenjenega društva in sicer mešan zbor, ženski zbor in četverspev. Sodeluje tudi dobra godba, da bo popolnoma ustreženo vsem plesateljnim osebam.

Tem potom se najljubše vabi vse tukajšnje rojake in tudi iz bližnjih naselbin, da se udeležijo te veselice v najobilnejšem številu. Za najboljšo postrežbo bo preskrbel veselilni odbor.

Cleveland, O. — Tukajšnje društvo "Ivan Cankar" je še mlado, toda klub temu bilježi že lepe uspehe. Prva dramatična predstava, "Deseti brat", katero je priredilo, je bila izvršena zelo dobro. Druga, "Reveček Andrejček", je bila že po sodbi udeležencev najboljša igrana, kar so jih še dosedaj videli Slovenci v Clevelandu. Marsikateri se je izrazil, da bi jo boljše ni v kakem večjem gledališču profesionalni igralci ne mogli izvršiti.

Sedaj se pripravljajo na društvo na igranje "Cigani", katere je že večini tukajšnjih rojakov znana po svoji šaljivi vsebini. Ta dramatični igralec bo vpriporjen 18. maja in sicer dvakrat, popoldne ob dveh in zvečer ob polnoči uri.

Ker je ta predstava zadnja v tej sezoni, se tem potom pozivlja vse tukajšnje rojake in iz bližnjih naselbin, da se udeležijo te predstave v največjem številu. Nobenemu ne bo žal, kdorkoli se bo udeležil te predstave, nasmejati se bo do solz.

Naša dolžnost je, da podpiramo to društvo, ki ne dela za svoj žep, ampak trudi se le za narodne namene. Prispevalo je že lepo vso to od svojih prireditelj blagajni "Slov. nar. doma" in "Slov. etalnic". Polna dvorana je najlepše plačilo igralcem za njih trud.

Torej ne pozabite na "Cigane" 18. maja v Jos. Birkovi dvorani. Pri vseh naših predstavah pogrešamo odra, kateri bi odgovarjal vsem zahtevam. Sedanjí ni primeren za velike predstave in je tudi premajhen. Radi tega bi bilo zelo potrebno, ako bi se o tem kaj razpravljalo in tudi kaj ukrenilo.

Moje mnenje je, da bi se zgradila dvorana, katere naj bi služila samo dramatičnim predstavam in raznim shodom. V slovenski naselbini imamo eno samo gledališče s premikajočimi slikami, katero je vredno tega imena. In to gledališče je vsaki sleherni večer polno. Mislim, da bi se izplačalo, ako bi zgradili primerno dvorano, v kateri bi med tednom kazali premične slike (Moving Picture), ako bi se skrbelo, da bi dobili dobre slike, upam, da bi bil uspeh gotov. Ob nedeljah bi pa vpriporili dramatične predstave, katere bi se lahko vpriporile bolj in bolj, ker bi imeli vse potrebne stvari. Clevelandska slovenska naselbina bi bila lahko ponosna na to "slovensko gledališče".

Zelo potrebno bi bilo, da bi direktorij "S. N. doma" vzel v pretres to stvar, vam dragi rojaki pa kličem! Naprej za vresničnejše in koristne ideje.

J. S.

Chicago, Ill. — Kakor slučajno, tako tudi sedaj priredi žensko podporno društvo "Nada", št. 102 SNPJ svoj zabavni večer v korist društvene blagajne v dvorani S. N. P. J. na Lawndale Ave., 2657. Pričetek točno ob osmi uri zvečer.

Vstopnina za moške \$1.50, za ženske, članice ali nečlanice, \$1. Za najboljšo vsakovrstno postrežbo bo preskrbel veselilni odbor.

Tem potom se opozarja vse članice omenjenega društva na sklep zadnje redne mesečne seje, da mora vsaka članica kupiti eno vstopnico, ako se udeležijo tega zabavnega večera ali ne, da ne bo povzročeno nepotrebnega prekanja.

Ako hoče kaka članica kakih nadaljnjih pojasnil, naj se obrne na tajnico društva na So. Racine Ave., Tel. št. Canal 4578 ali pa na

društveno predsednico So. Ridgeway Ave., 2528. Tel. št. Lawndale 9793.

Vabijo se najljubše vsi tukajšnji rojaki, da se udeležijo tega zabavnega večera.

ODBOR.

Chicago, Ill. — Da se razširi republikansko gibanje med brati Hrvati, in da se opozori ne samo Jugoslovane ampak tudi meročajne faktorje na pretečo nevarnost, katere grozi od strani italijanskih imperijalistov in anekstov, kateri hočejo na vsak način in brez ozira na posledice, katere lahko nastanejo radi tega, je priredila eksekutiva JRZ velik javen shod in obenem protesten shod dne 11. maja t. l. ob dveh popoldne v dvorani Pilzenskega Sokola.

Shod je bil dobro obiskan, posebno od strani bratov Hrvatov. Prostorna dvorana je bila polna in opazilo se je veliko zanimanje za govore. Tega shoda se je udeležilo tudi precejšnje število Slovencev.

Predsednik shoda je bil Tomo Lačković, kateri je otvoril shod s kratkim nagovorom ter pozval navzoče, da naj se zadržijo mirno, ter da naj ne motijo govornikov, vprašanja, lahko vsakdo stavi po končanem govoru. Nato predstavi Etbin Kristana kot prvega in glavnega govornika.

Etbin Kristan je govoril nad eno uro in sicer v hrvaškem jeziku, ker je bil ta shod takorekoč sklican v enem oziru za brate Hrvate. V svojem izvrstnem govoru je pojasnil celo sedanjo politično situacijo v Evropi in posebno še z ozirom na jugoslovansko vprašanje. Pojasnil je italijansko imperialistično politiko ter napake, katere dela mirovna konferenca v Parizu, ki se ne drži načel in točk, katere je podal predsednik Wilson pri vstopu Združenih držav v vojno. S tem, da se prikloni nad pol milijona Jugoslovancev Italiji, se pripravljajo za novo vojno in mogoče še večjo, kot je bila minula in na ta način se ne bo naredil trajen svetoven mir. Nacionalni boji, kateri so se vršili v prejšnji Avstriji stoletja, so bili takorekoč pravi vzrok sedanje svetovne vojne in ako se anektira popolnoma slovenske oziroma jugoslovanske kraje Italiji, nastali bodo v Italiji sami taki nacionalni boji, iz katerih se bodo razvili resni politični konflikti. Rekel je: "Mi ne zahtevamo nič več in tudi nič manj, kot je naša pravica. Italijanom naj se da, kar je italijanskega in Jugoslovanom, kar je jugoslovanskega. Italijani, kolikor jih je v krajih, kateri so pa v veliki večini naseljeni z Jugoslovanci, ker se ne bo moglo stvariti tako rešiti, da bi ne bilo nobenega Italijana v jugoslovanskih krajih, bodo uživali vso avtonomijo, kakoršna naj se da tudi Jugoslovanom, kateri bodo morali neizogibno biti pod Italijo. Mi opozarjamo vse meročajne faktorje, kateri sedaj delajo nove meje med novimi državami na to in svarimo jih pred posledicami, katere lahko nastanejo, kakor so nastale radi Alzacije in Lotaringije, radi ekspanzivne politike oficijelne Nemčije. Mi hočemo trajen mir, mir, kateri bo v resnici zadovoljil narode, ne pa mir, katerega bodo sklenili razni starokopitni diplomati, kot se je to zgodilo l. 1815 na dunajskem kongresu. Ako pa to ne bo pomagalo nič in da se odgovorne osebe ne bodo ozirale na dejstva, kakoršna so, imeli bomo mi lahko sladko zavest, da smo storili vse, kar nam je bilo mogoče in si umijemo roke. Za posledice naj bodo odgovorne one osebe, katere bodo v svoji imperijalistični politiki ustvarile razmere, kakoršne so bile izza zadnjega parirkega kongresa, ko je Bismarck diktiral mir Franciji."

Navzoče občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo govorniku, ter ga večkrat prekinilo z burnim aplavzom. Za svoj jako zanimiv govor je žel buren aplavz.

Drugi govornik je bil Jože Zavertnik, ki je govoril v slovenskem jeziku. Povdarjal je, da ni časa za jokanje in stokanje, ampak delati in zahtevati, ker nam nihče ne bo prinesel Jugoslavije na krožnik. Radi tega se je treba organizirati in sicer vsi Jugoslovani. Ni nam treba obupati, ampak se tem bolj delati. Organizirati je treba vse naše sile in moči in uspeh nam je gotov. Tudi njega je občinstvo z zanimanjem poslušalo ter aplavdiralo.

Tretji govornik je bil Filip Godina, ki je istotako govoril v slo-

venskem jeziku ter je pozivljaval vse navzoče brate Hrvate, da naj se nikar ne ustrašijo agitirati za republikanske ideje med svojimi rojaki, ampak ne ozirajo se ne na desno ne na levo, ampak iti naravnost. Ne smejo se ustrašiti raznih nasprotnikov, na katere bodo naleteli. Tudi mi Slovenci smo imeli frnjevo pot in tarča raznih natecevanj, denuncij in podlih napadov. Toda nikar se nismo ustrašili ampak šli za našim delom vedno dalje. Delovati moramo toliko časa, da dosežemo to, za kar se borimo, da bodo jugoslovanski narodi prosti in svobodni.

Poslušaleci so navdušeno aplavdirali njegovemu govoru.

Zadnji govornik je bil brat Miškatović, ki je govoril v hrvaškem jeziku. Pojasnil je navzočim bratom Hrvatom, kako se je izvršila združitev s SRZ in zakaj. Pozivljaval je navzoče rojake, da naj se organizirajo v JRZ ter pridobivajo nove člane ter naj podpirajo to organizacijo, kolikor komu prepuščajo razmere. Vsek prostovoljni prispevek je dobrodošel.

Tudi tega govornika so navzoči z velikim zanimanjem poslušali ter bili zadovoljni z njegovim pojasnilom.

Po končanih govorih je Etbin Kristan prebral resolucijo, katere je priobčena na drugem mestu v tem listu, in katere je bil la vsprejeta z velikim navdušenjem.

Pred začetkom shoda je nastopil hrvaški tamburaški zbor "Zrinjski", ter zasviral nekaj hrvaških narodnih pesmi. Istotako je sviral med presledki in po končanem shodu.

Tega shoda se je udeležilo okrog 600 ljudi, največ Hrvatov. Ta shod je opetovano pokazal, da Jugoslovani zahtevajo popolnoma prosto in svobodno Jugoslavijo ter da ne puste nobenega kosa jugoslovanskih krajev pohlepim italijanskim imperijalistom.

Poročevalec.

ZNIŽANJE CENE ZA PLIN.

Chicago, Ill. — Donald R. Richter, mestni pravdnik, je predlagal komisiji za javne potrebe, da se s prvim junijem znižajo cene plina za tisoč kubnih čevljev plina od 88c na 70c. Komisar Frank H. Funk je izjavil, da bodo o predlogu razpravljali ob prvi priliki.

Advokatje plinske družbe so izjavili, da bodo stavili predlog, da se cena poviša nad 88c.

Res je, da advokatje branijo tistega, ki jih najame. Prav nič bi se nihče ne čudil, če bi advokatje družbe samo nasprotovali predlogu za znižanje cene, kajti to je vsakdo pričakoval. Če pa advokatje groze, da bodo zahtevali povišanje cene, je pa skrajna nesramnost, odkar se je izvedelo, da bo plinska družba razdelila med delničarje štirinajst milijonov dolarjev kot dividende.

Če bi ljudstvo mislilo s svojimi močmi in bi se ne dalo voditi za nos od navihanih meščanskih političarjev, bi bilo vprašanje plinske družbe že zdavnje rešeno, tako se pa plinsko vprašanje vleče kot povest o jari kači in stekleni polži. Ko so bile volitve v občinski zastop, je imelo ljudstvo moč, da izvoli v občinski zastop moč, ki bodo zavzeli stališče, da mesto zgradi svojo plinarno. Ljudstvo se ni poslužilo te svoje moči, ampak je izvolilo v občinski zastop političarje, ki so proti mestu plinarni, daširavno se plinsko vprašanje že prežvekuje skozi deset let in je še danes tam, kjer je bilo pred desetimi leti. Največ je torej ljudstvo samo krivo, da advokatje plinske družbe postajajo predzrni in izjavljajo, da bodo zahtevali povišanje sedanje cene.

PROTILINČARSKA KONFERENCA.

New York, N. Y. — V Carnegiejevi dvorani je zborovala protilinčarska konferenca, ki je bila odprta z velikim ljudskim shodom, na katerem je govoril tudi bivši governor države Alabama, Emmet D. Neal. Bivši governor je med drugim dejal: "da so Združene države še edini civilizirani narod, ki trpi sirovost, divjstvo in infamno ulične drhali." Povdarjal je, da se je linčarstvo tako razvilo, da je postalo rakana ki jo je treba odpraviti v interesu civilizacije.

Konferenca je organizirala odhore, ki bodo vodili propagando proti ostudni linčarski navadi.

ŽUPAN V TOLEDU SE TRUDI IZRAVNATI SPOR.

Toledo, O. — Župan Cornell Schreiber se trudi, da izravna spor med podjetniki in izprtnimi delavci. Koncem tedna je govoril pred izprtnimi delavci in dejal, da drugi dan govori s podjetniki, ki so izprli delavce. Župana spremlja odbor izprtnih delavcev, obstoječ iz petih delavcev.

Izprtni je do šestnajst tisoč delavcev.

Severova zdravila zdravijo v dušnih

Zdravje družine

je najdragocnejši zaklad in bi ga bilo valed tega treba varovati zelo oprezno napram vsem izpostavljenim boleznim. Po prvih znakih oslabelosti naj se bošodca, jeter ali drojba, vzemite

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski Balsam), ki je dobro poznani tonic za prebavo in gre naravnost za vzroke, ki povzročajo slatosti in odstranjuje komplicacije. Deluje na jeter, omogočuje njih delovanje in konča neprebojnih zaprtje in dispepsijo. Napredaj v vseh lekarnah. Cena 66c.

W. F. SEVER & CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POZOR! POZOR!

Izšel je novi obširni cenik

Domačih Zeličnih Zdravil (priporočenih po šupniku Kneippu) Poleg vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni se rabi.

Ta cenik bo vodnik k Vašemu zdravju.

Pišajte ponj še danes. Pošljem ga brezplačno.

MATH. PEZDIR,

Box 772, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

FARMA NAPKODAJ.

Proda se 40 akrov farma s dobrimi poslopi in blizu meta. \$600 je treba plačati takoj in ostalo \$1,300 pa na lahke obroke. Za vse podrobnosti zglasite se pri:

HERMAN THIEFENTHALER,
308 Mattheus Building,
vagal 3. česta in Grand Avenue,
Milwaukee, Wis.

V NAJEM SE DA

prostor v Slov. Nar. Domu na 10ti cesti Waukegan, Ill., pripraven za vsako obrt posebno pa za brivnico, ker ni nobenega slovenskega briveca v naši okolici. Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

SLOVENSKI NARODNI DOM,
S. GREBENC, tajnica,
1441 McAllister Avenue,
Waukegan, Ill.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in moške bolezni. Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388 843 E. Ohio Street, N.S. PITTSBURGH, PA.

PAZITE PRED SLABO PREBAVO IN ZAPRTNIOO Z NAVADNIM ODLKOM.

Ako uživaste počena jedila, tedaj vsa mite za tem Laxarin Tableto, potem ne boste imeli nerada v želodcu in čreva vam bodo točno delovala.

Vi ste vedli, ko dohate pečenke, je pa ne jeste, ker vas želodca boli. Vse to je posledica pretekega vnosu mesa in krompirja, ki je pojava med najslabšimi za prebavo in proti zaprtosti. Kadarkoli se slabo počutite v želodcu, izzemite pa eno Laxarin Tableto in izzemite hitro vam bodo pomagane. Te tablete pomagajo vašemu utrjenemu želodcu do popolnega zdravega delovanja, one delujejo med ko vaš želodca počiva in zdravi. Če posebno ljudje, ki v svojo močnu jedilo tpe za želodčnih nerodnostih. Hitro pomoč navadno prinese prijeten smehljaj na vaše ustnice. Da si pomagate pri ti zaprtosti, slabi prebavi in da se odistite slabih strupenih plinov je vredno ne le en dolar, temveč milijone dolarjev. Vi to do bro veste že poseban če stalno trpite valed gori omenjenih bolezni. Torej za vašega zdravlja koristni si naročite takoj še danes, ako še dohate trpiti popojno zdravljenje potrebuje šest zvezkov in stane pet dolarjev, ali pa si naročite vsaj en zavej za en dolar. Ne jemljite nobenih ponaredov, katere vam lahko škodujejo. Zastopnikom in agentom dajmo za \$5.00 tucat zvezkov. Tega zdravila ne dohite v nobeni lekarni, Laxarin Products Co., Dept. Z. 3, Pittsburgh, Pa.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 6. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESK.

PREDSEDNIK: Vincenc Canhar, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
PODPREDSEDNIK: Anton Hrest, Box 140, Cazenburg, Pa.
TAJNIK: John Verderber, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
BLAGAJNIK: Anton J. Turbevo, Box 1, Cicero, Ill.
UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

POSOTNI ODESK.

John Ambrožič, predsednik, Box 261, Cazenburg, Pa.
John Underwood, 402 Hay St., Springfield, Ill.
Martin Schenker, Box 279, Barberton, Ohio.
Jon Radlich, Box 432, Smithton, Pa.
Frank Smerek, 2500 Proctor Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODESK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawdale av., Chicago, Ill.
VZGODNO OKROŽJE: Rudolf Pisterich, Box 426, Bridgeville, Pa.
ANTON RADLICH, Box 73, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šuler, Box 104, Green, Kans., na jugozapad.
Leo Kukar, Box 265, Gilbert, Minn., na severozapad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovich, predsednik, 14515 Hale Ave., Cullerwood, Ohio.
John Ambrožič, 419 Pierce St., Eveleth, Minn.
Jon Kukar, 6101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Canhar, John Ambrožič in Matt Petrovich.

ZDRUŽITVENI ODBOR.

PREDSEDNIK: Frank Alch, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Trélik, Jan. Štokh.
John Orem, Mary Uševič.
VEŠOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 2802 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": John Zavaritah.

POZOR! — Vse članice posiljajo in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote opih, naj se pošljejo na naslov: John Verderber, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse zdravje bolniške podpore naj se pošljejo Paul Bergerju, tajniku bolniškega odbora v gl. uradu.

Vse prihodnje glade posiljajo v gl. izvrševalnem odboru na naj pošljejo M. Petrovichu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je spodaj.

Vsi dopisi na gl. poradni odbor se naj pošljejo na naslov: John Ambrožič, Box 261, Cazenburg, Pa.

Vse prihodnje proti sredstev glasila se naj pošljejo predsedniku tiskovnega odbora Vincenc Canharju.

Vsi dopisi in drugi opisi, nasveti, odgovori, naročila in opisi vse, kar je v stiku s glasilom jednote, naj se pošljejo na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Podporna Jednota.

Iskup. 17. junija 1907
v 40. letnici.

Vi lahko pošljete dear v vašo staro domovino, kakor preje.

Uprašajte za ene in druge podrobnosti pri

John Nemeth State Bank

1597 Second Ave., New York,
Cor. 83rd St.

ZASTONJ!

V mesecu maju bomo dali en dolar vredni zavoj pravega in najbolj znanega zdravila za čiščenje črev po imenu

BOLGARSKE ČAJNE TABLETE

z vsakim naročilom vrednosti pet dolarjev. Pošljite nam pet dolarjev s tem oglašom pri naročilu in mi vam takoj odpeljemo SEDEM ZAVOJEV najbolj svetovno znanega KRI ČISTILA in VRAVATELJA ČREV. Kateri se ne prodava v nobeni lekarni in ne pri nobeni drugi osebi. (Mi ne prodavamo več krvnega zdravilnega čaja.) 7 zvezkov \$5.00. 1 zavej \$1.00. Se prodava samo pri:

MARVEL MEDICINES COMPANY,
No. 6 Bldg., 413 4th Avenue,
P. O. Box 963, Pittsburgh, Pa.

RAD BI IZVEDEL

za naslov od bratov moje soproge FRANKA SUŠANJ in PETER SUŠANJ, doma sta iz Dolni Rušave. Cenjene rojake uljudno prošim, ako kdo ve za njih naslove naj mi to naznani, če pa bo sta kama čitala ta oglaš, naj mi pišeta na moj naslov: Frank Kinela, 1721 E. 30th Street, Lorain, Ohio.

PIVO 12c GALON.

Zganje 57c ena galona.

Cemu plačavati več? Vi si lahko naredite doma sami izvrstno okusno pivo, zganje, in tako imate doma za večerno in jutranjo pijačo: lahko si neradite, vino, likerje, kempence itd. doma brez vsakih posebnih slatosti z vašo domačo hitno opravo. Vse sestavine so popolnoma bre zvsake nevarnosti in se lahko dobe povsod (125 tajnih navodil popolnoma postavne) za svojo \$1.00 pri.

Adora Co. P. O. Box 253,
Pittsburgh, Pa.

POZOR KROJAČI!

Delo dobila dva izurejena krojača, ki znata delati suknje, hlače in telovnike ali pa samo po eno o teh del. Delo jamem stalno, plača po dogovoru. Pišite ali pa pridite takoj osebno na naslov: J. A. Ambrožič, 418 Pierce Street, Eveleth, Minn.

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V malopri imam vse za vsakdanje potrebščine po smerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Hermnia, Pa.

PRIHODNJI PARNIKI ZA V EVROPO.

Maja 15—Patris v
Marsellies \$51.00
Maja 24—Rochambou
v Havre \$63.00
Maja 28—Noordam v
Havre \$95.00
(2. cabin)

Za vožnje listke pišite ali se oglašite pri:

EMIL KISS BANKIR

133 Second Ave.,
New York, N. Y.

Menjalnica denarja in pošiljanje denarja v Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo in Srbijo.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (Maja 30-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito je pravilno, da se vam ne ustavi list.

PROTILINČARSKA KONFERENCA.

V minolem tednu je zborovala v New Yorku protilinčarska konferenca. Udeležili so se jo sociologi, kriminologi in drugi znanstveniki. Obdržavanje take konference dokazuje, kako žalostne so razmere kljub toliko hvaljeni civilizaciji, obenem je pa garancija, da se ta sramotna pega na civilizaciji končno vendar odpravi, ker so se podvzeli prvi resni koraki za potlačanje tega zla.

Bil je čas, da se je to zgodilo, kajti če hočemo biti drugim za zgled, moramo najprvo odpraviti, kar je grdega pri nas. Če trpimo, da poulična drhal prime človeka, kateremu še ni dokazano hudodelstvo, ga obesi ali muči do smrti na drug način, po smrti pa sežge, tedaj si ne moremo lastiti pravice, da postanemo varuhi drugega ljudstva.

Linčanje je barbarizem in se ne da zagovarjati z moralnega in pravnega stališča. Linčarski umori ne delajo nobene časti občin, v kateri se dogode, obenem pa postavljajo vso deželo v slabo luč, ker pričajo, da so oblasti brez moči napram ulični drhali. Treba je storiti vse, kar je v naših močeh, da se linčanje odpravi, ki spodbuja ljudsko moralo in škodi ugledu državne organizacije.

V času svetovne vojne smo se večkrat zgražali nad dogodki, vendar pa nismo čitali nikdar, da so sežigali žive žrtve. O sežiganju žrtev nam pripoveduje le zgodovina. V mračnjaskem srednjem veku so sežigali ženske, po nedolžnem obtožene čarovništva; sv. inkvizicija je pa sežigala "krivoverce". Ali ti časi so že zdavnje minuli. Danes živimo v takozvanem prosvitljenem dvajsetem stoletju elektrike, pare in humanitete. Vzlic temu med nami še straši duh mračnjaska srednjega veka, ko so grmade plamtele in so na njih sežigali moše, ki se niso strinjali s tedanjimi mračnjaskimi nauki o vsemiru.

Ob času konference se je obdržaval velik protestni shod proti linčarskim umorom. Na tem shodu je govoril tudi Charles E. Hughes, ki je rekel z ozirom na protektorat nad drugimi zaostalimi narodi: "Dolžnost prične doma. Prav malo se lahko stori v pogledu mednarodne justice, dokler ne ustvarimo trdne podlage za justico v svojih mejah. Nikdar ne moremo biti vzor justice ostalemu svetu, dokler se zamorec, ker je zamorec, odreka justica doma".

Hughes je s temi besedami povedal, če hočesh veljati za pravičnega človeka, moraš biti pravičen v svoji družini, kajti če nisi pravičen doma, ne moreš biti pravičen drugim, ki so ti tuji.

Govorili so še drugi govorniki in vsi so ostro obsodili linčarske umore in povdarjali, da je skrajni čas, da se te vrste zločini odpravijo, če hočemo veljati za civiliziran narod, ki ima pravico do protektorata nad drugimi manj razvitimi narodi. Celogovernor Alabame je obljubil, da bodo na jugu storili vse, da se zbrise ta sramotna pega na civilizaciji.

Konferenca je minila, ali konferenčni zaključki bodo ostali na papirju, če ne bo ljudstvo pomagalo, da se odpravi brutalnost, ki je poznana pod imenom linčanje. Oblasti same ne morejo izvesti čudežev, kajti linčanje je nekaterim ljudem že tako prešlo v meso in kri, da slišimo že pri navadnih dogodkih klice "linčajte ga", in zato potrebuje pomoč vseh poštenih ljudi, ki se zgražajo nad tem brutalnim hudodelstvom in žele, da se odpravi.

Dokler je linčanje v navadi, ni nihče varen svojega življenja, kajti linčarji ne vprašajo po krivdi, njim je vseeno, če je žrtev kriva ali nedolžna, ker hočejo zadostiti le svojemu zverskemu instinktu, ki se je pojavil v njih. Linčarje vodi le zverski nagon in ne želja po pravici, zato je pa treba linčanje odpraviti.

Protilinčarska konferenca je vzela inicijativo za odpravo tega hudodelstva in da ne ostane le pri inicijativi, pa morajo pomagati vsi, ki so za napredek, pravo civilizacijo, pravico in odpravo krivice.

Naglica ni dobra. — Rumunska je verjela vestem, da vlada v Rusiji velik kaos, pa je poslala svojo armado v Besarabijo, ne da bi se prepričala, koliko je resnice na teh vesteh. Seveda se je kmalu prepričala, da so jo tisti nارفarjali, ki so govorili o kaosu v Rusiji. Po najnovejših poročilih iz Pariza prodirajo boljševiške čete od vseh strani v Besarabijo in rumunske se umikajo na celi črti.

Leninovo pismo.

Rotterdam. — "Tribuna", boljševiški list, je priobčila pismo Vladimirja U. Lenina, načelnika ruske sovjetske vlade. Pismo je naslovljeno delavcem v Evropi in Ameriki in vsebina je sledeča: "Sodrug! Na koncu mojega pisma z dne 20. avgusta 1918, naslovljenega delavcem v Ameriki, sem omenil, da smo v Rusiji kakor v oblegani trdnjavi in ostanemo v tem položaju dokler nam ne pride na pomoč mednarodna socialna revolucija. Omenil sem tudi, da se bodo delavci kmalu naveličali Gompersa in Rennerja. Delavci se stopnjema oprijemljejo komunistične taktike.

Od tistega časa je preteklo pet mesecev in rečim moram, da je v tem času svetovna proletarska revolucija precej napredovala, kar se tiče komunizma in boljševizma. Tisti čas, 20. avgusta 1918, je bila naša boljševiška stranka edina, ki se je ločila od druge internacionale. Edino naša stranka si je izbrala novo pot; iz socializma in socialne demokracije, ki hodi z roko v roki z buržoazijo, je prešla v komunizem; iz nižnj buržoazne reformacije in oportunizma se je dvignila na stališče prave proletarske revolucionarne taktike.

Danes — 12. januarja 1919 — obstoji cela vrsta komunističnih proletarskih strank in ne samo v deželah, ki so bile deli Rusije pod carjem, kot n. pr. Litvanija, Finska in Poljska, temveč tudi v centralni in zapadni Evropi, kakor v Avstriji, na Ogrskem, Nizozemskem in končno v Nemčiji. Ko so voditelji, kot se Liebknecht, Roza Luksenburg, Klara Zetkin in Franc Mehring, pretrgali zvezo s socializmom in konsekvantno s Scheidemannom in Sidekumom, tedaj se je v resnici rodila tretja Internacionala, komunistična Internacionala.

Drugeče sploh ne more biti sprito izdajstvo ruskih menjševikov in socialnih revolucionarjev, Renaudelev in Vanderveldov v Franciji in Belgiji, Hendersonov in Webbsov v Angliji in Gompersov v Ameriki, ki so podpirali buržoazijo v svetovni vojni. Voja ne bi bila imperialistični konflikt med kapitalisti Nemčije na eni strani in kapitalisti Anglije, Amerike, Francije in Italije na drugi strani in zadnji se zdaj tepejo med seboj za plen, kako bi razdelili Turčijo in Rusijo, afriške in polineške kolonije, Balkan itd.

Wilsonove svete izjave glede lige narodov so razumljive, ko človek vidi, kako Francija izteza poželjive roke po levem bregu Rene in kako Anglija, Francija in Amerika, posebno pa kapitalisti teh držav zahtevajo deleže v Turčiji (Sirijska, Mezopotamija) in Rusiji (Sibirija, Arhangelsk, Baku, Krassvinsk, Akabod itd.). Še bolj razumljivo nam je, če pogledamo, kako se stranke tepejo za plen in grdo gledajo druga drugo; med Italijo in Francijo, Francijo in Anglijo, Anglijo in Ameriko in Ameriko ter Japonsko so vedno večje napetosti.

Poleg strahopetnih "socialistov", ki so pod vplivom buržoaznih predsodkov, so pa delavci, ki ubirajo svoje stopinje za MacLeanom, Debsom, Loriotom, Lazarjem in Serrattjem. Oni spoznavajo, da edina garancija za stalni mir je strogostavljenju buržoazije in parlamentov in uvedba diktature proletarijata.

V avgustu 1918 je bila proletarska revolucija omejena le na Rusijo, kjer je vsa oblast države koncentrirana v rokah sovjeta, to je v rokah delavskih svetov. A danes v januarju 1919 vidimo močno sovjetsko gibanje ne samo v deželah, ki so bilo nekoč pod ruskim carjem, kot so Poljska, Litva in Ukrajina, temveč tudi v nevtralnih državah (Holandija, Švica in Norveška) in v deželah, ki so trpele vsled vojne (Nemčija, Avstrija).

Revolucija v Nemčiji je značilna zaradi tega, ker je bila ta država najbolj kapitalistična v Evropi. Ves revolucionarni razvoj v Nemčiji, zlasti vojna spartakovcev — pravih zastopnikov proletarijata — a Scheidemannovo skupino, ki je zvežala z buržoazijo, pokazuje, kako je zgodovina postavila Nemčiji vprašanje: "Sovjetska vlada ali buržoazni parlament?"

To vprašanje je splošnega zgodovinskega pomena, kar ni nobena pretiranost. Sovjet je druga faza ali korak v razvoju diktature proletarijata. Prvi korak je bil pariška Komuna. Ko je Marks analiziral v svoji "Civilni vojni

Francije" pariško komuno, je dejal, da je to nova vrsta vlade.

Vsaka vlada tudi v najbolj demokracijski republiki ima samo en cilj: potlačanje enega ali drugega razreda. Proletarska vlada hoče potlačiti buržoazijo in iz tega razloga so vsi kapitalisti in posestniki pristali buržoazije, kakor hitro spoznajo, da jim preti nevarnost od proletarijata.

Vsaka buržoazna vlada; pa naj bo v najdemokracijnejši republiki, ni nič drugega kakor institucija za potlačanje velike delavske mase. Ta razred predstavlja le peščice oplenjevalcev. Socialisti, ki se bojujejo za osvoboditev delavskega razreda, izrabljajo buržoazni parlament za svojo agitacijo in organizacijo toliko časa dokler traja boj v mejah buržoazne države.

V buržoaznih krogih in pri vladah entente je opaziti gotovo slabost. Zdi se, da slabost obstoji v tem, ker pošiljajo čete v Rusijo, ki imajo namen, da s pomočjo bele garde osvojijo rusko republiko. Naše mnenje je, da zglede nemških čet v Ukrajini je dober dokaz, da je pošiljanje čet semkaj najboljšje sredstvo za uvedbo proletarske revolucije v ententnih državah. Drugi govore o oboroženi intervenciji, gospodarski blokadi (Clemenceau) in o strogostavljenju sovjetske republike. Vse časopise je v rokah velikih kapitalistov. V teh listih čitate raznovrstna poročila o prihajajočem razpadu sovjetske republike. Terorizem lažne in kaos v Rusiji se opisuje na najbolj fantastičen način. Bela garda, ki jo podpirajo zavezniške čete s strelivom in živili, je odrezala severno in centralno Rusijo od pokrajini, kjer je dovolj koroze.

Beda delavcev v Petrogradu in Moskvi je res velika. Ruski delavski razred ni še nikdar trpel take revščine in medvomno ne bi prenašal tega trpljenja niti en dan, ako bi ne bil prepričan, da s tem služi socializmu ne samo v Rusiji, temveč po vsem svetu.

Kapitalisti imajo še dovolj moči, da lahko linčajo največje voditelje proletarske revolucije in povečajo trpljenje delavcev v obojeh deželah. Ampak ves kapitalistični razred nima več sile, da bi preprečil zmago proletarske revolucije, revolucije, ki ima namen osvoboditi delavstvo iz kapitalističnega jarma in odpraviti vsako bodočo nevarnost, torej tudi vojno, katera bo eksistirala toliko časa, dokler bo vladal kapitalizem.

NEKAJ O PRAVOPISJU IN SLOVNICI.

Nekateri dopisniki delajo stalne napake v naznanjih o veselicih in shodih, dasiravno bi se lahko iz popravkov naučili, da se lastna imena sklanjajo po tistih pravilih kakor drugi samostalniki. Lastna imena, ki končujejo na soglasnik, se sklanjajo kakor samostalniki moškega spola. Izjema velja le za lastna imena ženskih i-debel. Taka lastna imena dobivajo v rodilniku ali genitivu nenaglašen ali naglašen -i. Lastna imena na -o in -e, če niso moška, se sklanjajo kot samostalniki srednjega spola, imena na -a pa po ženski sklanjavi.

Na pr. Kannik — Kannika, Globel — Globeli, Maroko — Maroka, Celje — Celja, Ljubljana — Ljubljane.

Nepravilno je pisati, na pr. lišem brata Koritnik, ali veselica bo v Koritnik dvorani. Pravilno pismo: lišem brata Koritnika, veselica bo v Koritnikovi dvorani ali v dvorani Koritnika. Zelo prijubljena napaka je tudi v načinu pisanja ali modalnem stavku, ki naznanja način, kako se glavno dejanje vrši, ker pišejo dopisniki — brez da mesto ne da. Nepravilno je: Sin je šel od matere, brez da bi se poslovil. Pravilno je: Sin je šel od matere, ne da bi se poslovil.

Nepravilno pišejo nekateri dopisniki predlog s (z), ki se rabi s samostalom v rodu in na vprašanje s kom? ali s čim? Za rabo tega predloga velja naslednje pravilo:

S pismo pred nemimi soglasniki t, p, f, k, h, c, š, s, ž; pred samoglasniki a, e, i, o, u in pred zvenečimi soglasniki d, b, v, g, z, ž, m, n, l, r in j pa pismo z. V današnji izdaji smo podali nekaj pravil o pravopisu in slovnici z željo, da se jih naši dopisniki nauče. Če bomo opazili v enem mesecu napredek med našimi dopisniki, bomo še dalje priobčevali taka navodila. Če ne bo napredka, bomo prenehali s takimi navodili.

JUGOSLOVANSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Izvrševalni odbor:

August Aušin, Mary Aušin, Juraj Bošnjak, Filip Godina, Frank Kerje, Martin V. Konda, Etlia Kristan, Juraj Kukovac, Tomo Lacković, Chas. Mistaković, Matt Pogorelec, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Nikola Stakić, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Nadzorni odbor:

Ivan Krebič, J. Kvartir, Joško Ovan.

Finančni Odbor:

Filip Godina, J. Kukovac, A. J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Tiskovni Odbor:

Etlia Kristan, Frank Kerje, C. Mistaković, Jože Zavertnik.

Glasilni urad:

A. J. Terbovec, glavni tajnik; A. H. Skubie, pom. tajnik; Filip Godina, blagajnik.

Centralni Odbor:

F. Aleš, J. A. Ambrožič, L. Benedik, P. Berger, Josipina Birtič, F. Bostič, V. Cinkar, P. Černec, Tomislav Čiček, F. Dolinar, Jos. Durn, J. Ermenec, J. Eržen, A. Flander, J. Frank, J. Fritz, J. Piere, P. Gorenc, M. Gorisnik, J. Gorisik, F. Gottlicher, J. Govekar, F. Jakše, Jos. Jovan, J. J. Judnich, M. Jurkas, J. Kalan, S. Kavčič, Emily R. Kenig, J. Koblar, F. Kočevar, A. Kodrich, J. Koklich, L. Krašna, A. Krizmančič, J. Kunstelj, A. Lipič, L. Lotrič, J. Matičič, M. Mentony, I. Molek, T. Motz, J. Oblak, L. Pečenko, J. Petermel, M. Potnik, F. Bataj, J. Rezelj, A. Slabe, J. Solikar, F. Šopich, A. H. Skubie, L. Starle, A. Suler, J. Terček, J. Terčelj, L. Truger, M. Verbovec, A. Vidrich, Chas. Wesel, F. Zaitz, Chas. Zibert, A. Zornik, F. Zvanut.

Glasila:

Mesečnik: Čas; tednik: Proletarec; dvotednik: Glas Svobode; dnevnik: Prosveta, Enakopravnost, Glas Naroda.

S. R. Z. pridružen in obsevan centralizirane podporne organizacije. Slovenska Narodna Podpora Jednota (približno 15,000 članov); Jugoslovanska Katoliška Jednota (približno 8,000 članov); Slovenska Delavska Podpora Zveza s Dr. Sv. Barbare (približno 6,000 članov); Slovenska Svobodnodelska Podpora Zveza (nad 5,000 članov); Jugoslovanska Podpora Zveza Slova (približno 2,000 članov).

Vsa pisma in donacije pošiljajte naj se pošiljajo na sledeči naslov. ANTON J. TERBOVEC, 3637-3641 W. 26th St., CHICAGO, ILL.

RESOLUCIJA.

Jugoslovanski shod v dvorani Plzenskega Sokola v Chicagu je sprejel v nedeljo sledečo resolucijo:

Delo pariške konference se navidezno približuje svojemu zaključku in javnost, ki je bila doslej žal skoraj povsem nepoučena o njenih razpravah, je zadnji čas vsaj indirektno zvedela o nekaterih njenih sklepih. Nekateri izmed njih se naravno tičejo v največji meri Jugoslovancev, in kolikor je doslej mogoče presoditi, ranijo njih upravičene interese na najkručeji način. Medtem ko omenjajo časniškarska poročila skoraj izključno Reko in delajo vtisk, kakor da se sacejo vsi spori med Jugoslovani in Italijani le okrog tega mesta, je soditi, da se veliko važnejše jugoslovanske pravice že žrtvovane osvojevalnim ambicijam sedajne italijanske vlade in aneksijske struje. Zdi se, da je Italiji obljubljeno vse ozemlje do jadransko-črnomoškega razvodja, to je do alpskih grebenov, vsled česar bi bilo vse slovensko Primorje, vsa Istria in še celo velik kos Kranjske odtrgan od Jugoslavije in podvržen italijanski kraljevini.

Veliki shod vseh čikaških organizacij Jugoslovanskega Republičanskega Zdrženja, zborujoč dne 14. maja 1919 v dvorani Plzenskega Sokola v Chicagu upozarja, da bi tak sklep, če se v resnici izvede, konstituiral kričečo krivico za Jugoslovane in obenem trajno nevarnost za svetovni mir.

Shod povdarja, da ga ne vodi nobena animoznost do italijanskega naroda, kateremu privoščo vse, kar je v resnici italijanskega in s katerim želi jugoslovansko ljudstvo živeti v slogi in prijateljstvu, da bi oba naroda mogla nemoteno posvetiti vse svoje moči za uspešen demokratičen napredek in razvoj na vsakem polju javnega življenja v družbi vseh svobodnih narodov tega sveta.

Vprašanja mednarodnih odnosov pa niso odvisna samo od dobre volje tega ali onega dela. Le na podlagi pravičnosti se more razviti razmerje vzajemnosti, ki polaga najtrdnjšo podlago svetovnega mira. Skeleča krivica, ki se namerava storiti Jugoslovanom, onemogoča zblizanje obeh narodov, ker povzroča na strani podvrženih strastne iredentistične tendence, izzove na strani vladajočih nasilne ukrepe in porodi permanenten nacionalen boj, vodeč do najnevarnejših zapletov in prečeh na vsak konflikt, ki bi mogel biti v prid njegovim namenom.

Razširjanje italijanskih mej do alpskih grebenov pomeni krivico, ki se ne da olepšati. Če se odšteje italijanska večina v mestu Trstu in nekatera mesta na istrski obali, je vse ostalo goriško, istrsko in kranjsko ozemlje ne pretežno, temveč čisto jugoslovansko. Okrog pol milijona Jugoslovancev, živečih kompaktno na svojem neprekinjenem teritoriju, bi bilo izročenih italijanski nadvladi. Ker niso ti kraji italijanski, je večini prebivalstva italijanskega neznan; pred uradi, sodišči itd. bi igrali vlogo Helotov in bi bili smatrani za inferiornno pleme. Odrezani od svojega rodu bi njih jezik ne služil več kot kulturno sredstvo. Čut ponižanja in faktične brezpravnosti bi se zagrizel v njih srca in povzročil enake posledice, kakršne se opazajo v vsakem podjarmljenem narodu.

Danes lahko gloda krivica med po nedolžnem kaznovanimi Jugoslovani; danes ali jutri lahko postane — eventualno v zvezi z drugimi komplikacijami — svetovna nevarnost.

Nikdar se ne bi mogla ustvariti taka situacija, če bi se bila od kritično vpoštevala načela predsednika Wilsona, za katerega so Jugoslovani doprinali največje žrtve. Če se izpolnijo italijanske aspiracije, bodo najmerodajnejša teh načel enostavno poteptana.

Pravica samoodločevanja narodov bi zahtevala, da dobi prebivalstvo prizadetih krajev priliko svobodnega izraza svoje volje. To se ni zgodilo.

Namen, da se ustanove italijanske meje po jasno razločnih narodnih ločitvah, se ne izvršuje. Geslo, da narodi niso zalogi v diskreditirani diplomatski igri, imenovani ravnovesje sil, je ignorirano, enako kakor beseda, da se narod ne smeje brez svoje volje prenikati izpod ene suverenosti pod drugo. Pol milijona Jugoslovancev je zalog v diskreditirani diplomatski igri. Pol milijona Jugoslovancev se proti njih volji kakor nema čreda žene pod suverenost italijanske dinastije.

Mirovna pogodba se ni podpisala, še ni ratificirana. Še je čas, da se prepreči krivica. Izvedeti voljo narodov samih ni težko IN LE S POSTEVANJEM TE VOLJE JE MOGOČE ODSTRANITI NACIONALNO NEVARNOST iz internacionalnih odnosov. V enajsti uri dviga današnji shod svoj glas in apelira na pravičnost — ne le v interesu Jugoslovancev, ampak še veliko bolj v interesu internacionalnega mira, ki bo ugrožen, dokler se ne odpravi zatiranje.

Tomo Lacković,

Filip Godina, preds. shoda

Frank Zajc, tajnik.

POZIV!

Tem potom poživljam urednika lista "Slovenija", da naj pove javno in jasno komu v Chicagu je bil poslan dotični ček, o katerem namiguje v zadnjem času in kaj se je napačnega storilo v tej zadevi.

Prispevke za S. R. Z. sem prejel od prvega začetka jaz, kot tajnik organizacije, in iste javno izkazoval v glasilih. Denarne nakaznice so se glasile na moje ime ali pa na ime organizacije.

Ker sem bil jaz odgovoren za denar organizacije meseca septembra lanskega leta, kakor sem se sedaj, se namigovanje v listu "Slovenija" lahko razume tako, kot da sem jaz pomeveril kakšno svoto poslano S. R. Z. Gre se za mojo osebno čast in poštenje. Kar želim v prvi vrsti zvedeti od urednika "Slovenije" je, da li je bil dotični ček poslan za S. R. Z. na moje ime. Če je bil, želim brnati vedeti, kdo je ček poslal, visokost svote, je li bil ček menjan, potom katere banke in s kakšnim podpisom?

Ako v zadevi omenjenega čeka ni kaj prav, zakaj se dotičnik, ki je ček poslal, ni obrnil name že prej? Zmoti se lahko vsak in se tudi

jas ne smatram za nezmojljivega. Kot je marsikomu znano, sem se lani od 16. do 26. septembra mudil v Springfieldu na konvenciji S. N. P. J. Za denarne zadeve pri S. R. Z. pa sem bil tudi takrat odgovoren. Ako je ček zgubljen, ni moja krivda, a stem se ni rečeno, da je denar tudi zgubljen.

Torej kdor je pošteni, naj pride na plan in jasno pove, kaj ve in naj bo pripravljen svoje trditve dokazati. Jas sem pripravljen braniti svoje pošteno ime vsak čas in pred vsako osebo in oblastjo.

Anton J. Terbovec,
glavni tajnik J. R. Z.

Nožne Granate.

Urejuje Kajtebriga.

(No Copyright. Help yourself!)

Dnevne vesti.—V Clevelandu je bil 8-letni deček priča poroki svoje stare matere. — Neka pivovarja v Michiganu je postala metodistiška cerkev. — V Seattlu je bila oproščena deklica, ki je ubila svojega soproga ljubčka. — Med Slovence in Hrvate v starem kraju je nastal politični spor. — Buda- pešta je padla, ni padla, je padla, ni padla, je padla, ni padla. — Nekdo, ki je ukradel milijon dolarjev, je dobil pet let ječe; nekdo drugi, ki je dejal, da se ne sme krasti, je dobil 20 let. — Velik je svet!

Patrova uredniška služba. — Pater: Well, Tuconja, republika- nom smo že vse rekli, kar je v be- sednjaku dr. Žilindre. Kaj jim naj še rečemo? — Tuconja: Ali smo že zapisali, da so anarhisti? — Pa- ter: Nak, tega pa še ne. — Tucon- ja: Torej zapisimo v prihodnji številki, da so židovski anarhisti, v naslednji številki pa, da so an- narhistični židje. Toda pazite, da vam teh dragocenih besed ne zmanjka prehitro, ker zdaj smo že pri kraju z njimi kot s staro- krajskimi novicami. — Pater: Ah, ti, blaga duša, na, tukaj je dobra cigara.

Mirovna pogodba. — Diktira- no, zapisano in zapečateni: Na temelju demokracije in samood- ločevanja mora Kurnik složi suku- njo, hlače, srajco in spodnji ža- kelj, sezuti mora čevlje in noga- vice ter odložiti klobuk; ko bo s tem gotov, mora poseči v žep in nam dati napojnino. Nato mu od- sekamo obe roki in obe nogi in potem bo mrha hodil peš od hiše do hiše in sekal drva. Ker pa to še ni dovolj, mu odžagamo glavo in potem bo nesnaga moral opravl- jati službo trolentača, ki mora nositi sedem tisočakov na leto in ni spravimo plačo. Diktirano, zapisano in zapečateni.

Davek, davek, od davka davek!

Obdavčena je žlica vsaka, obdavčen je vsak požirk, obdavčen je dim tobaka, obdavčen je vsak oevirk. Zapisano je dete davku še prej, kot se rodi; zapisan je stavec v grobu potem, ko ga več ni. Zastonj ne dihuješ, zastonj ne kihneš, za vsak dih, za vsak kih, odšteješ dvajset od sto. Ne kihaj več, ne dihaj več, kar zdaj je luksos to!

Deset pravil za dolgo življenje.

1. Ne bodi bolan. — 2. Poroči se mlad in če ovdoviš, poroči se hi- tro drugič, tretjič, četrtič itd. — 3. Ne nastavljal se pred vlak ali avtomobil (kdor je zaljubljen, naj hodi le po kravih stezicah). — 4. Ne jej kostanja z ježicami vred, niti polže s hišicami. — 5. Ne pij vina in žganja v prohi- biški deželi. — 6. Veruj v vojno, toda ne čitaj vesti z bojišča. — 7. Ne glej tepeža, od strani, temveč pridruži se močnejši stranki. — 8. Ne čitaj "Ave Mice", ker čtivo te vrste povzroča vnetje slepiča. — 9. Ne hodi v Ljubljano v vzli- kom "živijo kralj". — 10. Kad- dar se postaraš, ne umri. (Zadnje pravilo je še najboljšje.)

Čast tebi, Roza!

Brunska Roza,
grešnica stara.

upenitve nisi vredna!

Ali če premislim

in prevdarim

strašne grehe

Tajne Diplomatske

bi v oltar te djal

in pred tabo

na kolena pal,

Brunska Roza,

ti svetnica!

Double extra! — Kabelgram iz Pariza. Copyright by L. Z. O. S. Pošlal ga je reporter Marko — Copyright by L. Z. O. S. — ki se

KOO STREŽE PO ŽIVLJENJU FARMAR- RSKI ZADRUGI?

PARAMRJI SO SE ORGANIZI- RALI PROTI IZZEMANJU PO VELIKIH INTERESIH.

Gotovim interesom je farmarska zadruga trn v peti.

Chicago, Ill. — Kdo skuša po- gaziti farmarski zadrugi organi- zaciji M. P. A. in M. P. C. B. C. ? To vprašanje se zdaj pojavlja med farmarji, ki zagajajo industrijs- ka mesta v Illinoisu in Chicago- z mlekom.

Pred devetimi leti so spoznali farmarji, da jih čele veliki intere- si pritiskajo ob steno, ki se pri- zavedajo dobiti oblast nad nje- go industrijo. Med temi interesi so Armourji, Swifti in drugi, ki kupujejo sirovo mleko, smetano, kondenziran sir in druge produkte iz mleka. Farmarji so uvideli, kako velika je nevarnost, ki pri- haja zanje od teh interesov. Vide- li so, če so jih ti interesi prisilili, da znižajo ceno, da se za konzum- ente niso štenili produkti, in da se je včasih dogodilo, da so poskočili v ceni.

Veliki interesi, dobro organi- zirani, so jih odirali. Narekovali so jim nizke cene, sami so pa pro- dukte prodajali po visoki ceni. Ta resnica je privedla farmarje do spoznanja, da se morajo orga- nizirati, če nečajo biti velikim in- teresom za igračo, dokler jih po- polnoma ne slečejo. Ustanovili so svojo prvo organizacijo po vzor- cu strokovno organiziranih de- lavcev, ki so jo imenovali "Dr- Źtvo mlečnih producentov." Orga- nizacija je imela nalogo, da se po- stavi za varstvo svojih interesov za produkte.

V letu 1913 je državna legisla- tura sprejela postav, ki dovoljuje ustanovitev konzumnih in pro- duktivnih zadrug. Lansko jesen so farmarji organizirali še pro- duktivno zadrugo, ki je prevzela nalogo, da postavi na trg izdelke iz mleka, da se tako odpravijo mešetarji in prekupeži med pro- dcentom in konzumentom, ki imajo lep dohodek od dela drugih dusa- ravno sami nič ne producirajo.

Organiziranje farmarjev pa ni vseč prekupevalcem, mešetar- jem in velikim interesom.

Zdaj sta obe farmarski organi- zaciji pod ognjem. Lani spomla- di, še preden je bila farmarska zadruga ustanovljena, je velepo- rota obtožila člane prve organiza- cije. Ti člani še sedaj čakajo na obravnavo. Pred nekaj dnevi je sodnik napočil državnemu pravdi- niku, da mu naj v desetih dneh predloži bolj specializirano dej- stva.

Temu napadu ne pripisujejo farmarji mnogo važnosti, kajti farmarji sodijo, da ga je Maelay Hoyne izvršil iz političnih vzro- kov. Kandidiral je za župana, pa je hotel pri konzumentih obuditi prepričanje, da se polegajo za njih interese, dasiravno je bila njegova nekija voda na milin ti- stih interesov, ki stoje med far- marjem in konzumentom.

Drugi naskok je bolj resen, kajti preiskava se bo vršila od strani zvezne veleporote. Vodite- lji farmarske kooperative izjav- ljajo, da pozdravljajo preiskavo, toda radi bi izvedeli, kdo pritiska, da se je uvedla preiskava proti njim. Farmarji bi radi izvedeli, če so za stvarjo Armourji, Swifti in drugi interesi, ki hočejo spravi- ti ves živč pod svojo kontrolo in katerim je farmarska zadruga trn v peti.

V Chicagu je več tvež, ki ku- pujejo izdelke iz mleka, toda vo- dje teh tvrdk izjavljajo, da ne nasprotujejo farmarski zadrugi.

OGENJ ZAJEL PREBIVALCE V DEPARTMETNI HIŠI.

Columbus, O. — Zgodaj zjutraj je v apartmetni hiši, nahajajoči se sredi mesta, izbruhnil ogenj, ki je kmalu vsa hišo zavil v pla- men. Prebivalci so bili ujeti kot v pasti, ker so jim bili vsi izhodi iz gorečega poslopja zaprti. Ko so prišli ognjegašci na lice mesta, se je ogenj razširil že v tak požar, da niso mogli blizu hite. Prebi- valci so obupno bili na pomoč, nekatere so metale svoje otroke iz gornjih poslopj in nastavljene mreže. Ljudje so skakali iz okna na tla. Mrs. Ch. Speakman je ob- ležala z razbito lobanjo na tleh.

V požaru je našlo smrt deset o- seb, devet je pa ranjenih.

Inozemstvo.

KAKO SE ČEHI IN POLJAKI TEPEJO ZA RUDNIKE.

Jugoslovani aktivni na Koroškem.

Dunaj, 5. maja. (Iz poročila ameriškega korespondenta.) — Pravkar sem se vrnil iz Tešina na Sleskem. Ta kraj je tako uvojen na zemljevidu, da ni zuna- nji svet do zadnjih par mesecev nič vedel zanj, ali danes ej tako velik na krizi, da se še celo velika trojica v Parizu grabi za glave in si opanja možnost, kako naj reši to uganko. Blizu mesteca je de- markacijska črta, na kateri stoje češke in poljske straže nasproti druga drugi in pripravljene so skočiti v boj vsled najmanjše pro- vokacije. Pred kratkem so Poljaki pripejajali tamkaj novo divizijo vojskova in odločno se pripravlja- jo, da dobe s silo kar zahtevajo. Ni ga dneva, da se ne bi primerilo zahrbito streljanje s te ali one strani in zavezniška komisija v Tešinu igra večno vlogo posre- dovalca in pomirjevalca.

Mesto je danes v rokah polj- skih čet, toda rudnike v okolici imajo Čehi in zdi se, da imajo Čehi tudi boljše bojovne postojan- ke. Tišini, ki je postal zadnje čase tako slaven kraj, je železniško in prometno središče v bivši avstrijski Sleziji. Prebi- valstvo je zmešano iz Poljakov, Čehov in Nemcev. Boljši socialni in trgovski sloji so nemški, izme- ni delavci in epokodelci so večinoma Čehi, medtem ko prevladuje- jo Poljaki v nižjih slojih, med pripravnimi rudarji in drugimi navadnimi delavci.

Kriza je nastala kmalu, ko je bilo sklenjeno premirje. Poljaki in Čehi so pričeli zahtevati Te- šin in rudnike zase prvi zahtevajo, da imajo več pravice. Čehi pravijo, da morajo dobiti še osam milij ozem- lja na drugi strani demarkacijs- ke črte, dočim zahtevajo Polja- ki, da se morajo Čehi umakniti iz rudniškega okolja. Obe stranki se upata, da jima mirovna kon- vencion ustreže.

Za vsem skupaj pa leži stara, stara povest. Krak je bogat na premogu. Poljaki hočejo premog in Čehi ga hočejo. Oboji dokazu- jejo, da je posest Tišina njihova gospodarska potreba. In v i- menu gospodarskih interesov se preliha kri — v začetku krize so bili tam krvavi boji med Čehi in Poljaki — zapirajo se politične o- sebnosti na obeh straneh in časo- pišce napada zavzemlje.

Zavezniki so izročili kontrolo nad premogokopi Hooverju in to

je bila še najboljša začasna reki- tev.

Ko sem potoval po Češkem, sem opazil na vseh straneh veliko in- dustrijsko gibanje. Tovarne so zavite v oblake dima in kolne ro- potajo. Obrat je oživel. Ali ko sem prišel iz Češke na Dunaj, so mi je zdelo, kakor da sem prišel iz mesta na pokopališče. Tovarne počivajo in visoki dimniki štrle v zrak mrtvi kot monoliti.

Na jugu se gibljejo Jugoslava- ni po vzgladu Čehov. Prekorščili so demarkacijsko črto na Koroš- kem in kot izgleda, se ne zanaša- jo toliko na pogajanje s svojim severnim sosedom, kakor pa na silo svojega orožja. Zopet gos- podarski interesi! Nevoščljivost, zadržanost in zgrabljivost so menda čednosti, s katerimi se ponašajo ve nove države in državice. Pol- jaki pravijo, Čehom, da jim ne vrnejo tovarnih vagonov; Čehi pravijo obratno avstrijskim Nem- cem ravno to in Nemci pravijo zo- pet tako Jugoslovanom.

Italijanski šovinisti zopet pihačo.

Pariz, 13. maja. — Iz Rima po- ročajo, da so italijanski narod- njaki zopet razburjeni, ko je pri- šla vest, da Wilson nikakor ne odneha od svojega stališča, da bi Italija dobila Reko. "Messagge- ro" hnenjuje Wilsona "velikega trmoglavca". Italijanske aneksi- ste tudi jezi, ker je Italija izpu- ščen iz nameravane alijance med Ameriko, Anglijo in Francijo.

Američani niso molili dolarja, pravi Wilson.

Pariz, 13. maja. — Predsednik Wilson je zadnjo nedeljo govoril na sestanku Francoske akademije za mo- ralno in politično znanost in pri- tem je pobil splošno razširjeno vero, da so Američani večinoma materialisti in molili dolarja. Dejal je, da je zadnje čase večkrat epizil, da ljudstvo v Evropi ne razume ljudstva v Ameriki in ga napačno sodi. Res je — je na- daljeval Wilson — da so si Američa- ni pridobili velika bogastva, am- nak po njegovem mnenju imajo dobre ideje in so vsak čas priprav- ljeni bojovati se za pravice dru- gih kar je dokazala vojna.

Dalje je rekel, da je skrajni demokrat, ne veruje pa v nazore, po katerih bi država prezrla po- sameznika, temveč da mora pohl- šati in se držati njegovih navse- tov, če so kaj vredni.

Škandinavci kritizirajo mirovno pogodbo.

Stockholm. — Škandinavsko jav- no mnenje, kolikor se zreali v časopisju, je zelo nasprotno mi- rovnju pogojem entente. Polovi- ca uredniških komentarjev v švedskih, danskih in norveških listih obsoja pogoje kot uniče- valne in skrajno nasprotno duhu

demokracije. Niti enega uredni- škega članka še ni bilo, ki bi odo- braval pogodbo. Socialistični listi izrabljajo priliko za novo propa- gando proti kapitalizmu in po- nomo naglašajo: "Ali vam nismo povedali, da ni ententni imperia- lizem nič boljši od nemškega!"

Voralberska je glasovala za zdru- žitev s Švico.

Bern, 13. maja. — Rezultat splošnega glasovanja v Voralber- gu na zapadni strani Tirolske je: 45.500 glasov je oddanih za zdru- žitev s Švico in 11.000 glasov je proti združitvi. Švicarske države bodo zdaj glasovale da li sprej- mejo avstrijsko deželico v svojo zvezo ali ne.

Bolgari invadirali Dobrudžo.

Milan, Italija. — "Secolo" je prejel poročilo iz Budapešte, da so Bolgari okupirali del Dobrudže in da groze nove sovražnosti med Rumunijo in Bolgarsko.

Lloyd George ne mara sprejeti ameriške misije.

London, 13. maja. — Poroča se, da so je Lloyd George premislil in ne bo sprejel ameriške misije, ki je mudi na Irskem. Misija sestoji iz Franka P. Walsh, Edwarda P. Dunna, bivšega gubernorja v Illi- noisu in Michaela F. Ryana, ki za- stopajo irske organizacije v Zdr- Źenih državah. Lloyd George je odklonil sestanek z misijo iz raz- loga, ker je angleška vlada dobi- la informacije, da omenjeni za- stopniki sodelujejo pri agitaciji za irsko republiko.

Ko je ameriška misija hotela zadnjo nedeljo obiskati Westport na Irskem, ki je pod obsednim stanjem, so angleški vojniki z na- slajenimi bajonetmi zavrnili Ameri- čane.

Angleški prostovoljci v Rusiji.

London. — Anglija nemarava odpoklicati svoje čete iz severne ruske fronte, toda vojaki, ki so tam, bodo nadomeščeni s prosto- voljci. V tvek se je odpeljal prvi kontingent prostovoljcev iz New Castla v Arhangelsk.

BOJ Z MEHIŠKIMI TIHO- TAPCI.

Toledo, Pa. — Naseljeniški ur- adniki so nalezeli na mehiške ti- hotape "jngovzhodno od mesta. Takoj se je vnel boj, pri katerem so padli trije mehiški tihotapei in en naseljeniški uradnik.

12.500 AMERIŠKIH VOJAKOV V NEW YORKU.

New York, N. Y. — V New York so dospeli transporti "Mon- golia", "Santa Cecilia", "So- fia", "Great Northern" in "Ken- tuckian". Pripeljali so dvanajst tisoč pet sto ameriških vojakov. Čete pripadajo raznim divizijam.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Okoro že 20 let se Trinerjevo zdravilo uspešno rabijo s največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzro- ka, ker zaupnost izdelovalstva služi popolno zaupanje in tišanje od strani številnih odjemalcev. Malo povzamec cen je sedanja potreba, da se obrni zanesljiva vsebina izdelkov. Branci smo se dolgo zoper dragojato na vseh številnih potrebščinah naših, a novi volji davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za prebivalce, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče drugjati v okom kriti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov pivrala odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej in a tako zaupanje in vseh med svetom, ker udi. — Bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezn- jih je devetdeset odstotkov povzročenih in splošnih v telodih. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti telo in odstrani iz notranjine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brijg slotozornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so proti vsakršni ne- potrebne melanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno krasno rudno vino. V zdravni zanesenosti, neoprebnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v t- ločnih, neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premenzi bitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neopreznljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah

TRINERJEV LINIMENT

in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v cedevalih odrgin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za ma- sanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za ispiranje grla in ust, istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kož- nih oterov. Dobite je v vseh lekarnah.

NAJNOVEJSE NAGRADE SO DOKLA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1915.

JOSEPH TRINER

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

IZ GLAVNEGA URADA.

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA S. N. P. J.

Naznanjam tajnikom krajevnih društev S. N. P. J., da je potrebno za vsakega otroka, zavarovalnega v mladinski oddelku, da ima svojo vplačilno knjižico, da se lahko izkaže, če je plačan za njega asessment ali ne. To je potrebno, posebno ko nastane vprašanje, če so za otroka plačani mesečni prispevki. Otroci je lahko črtan po tajniku, ne da bi starši kaj vedeli o tem, kjer imen izobčenih otrok ne priobčujemo v Prosveti. Če imajo starši pobotniško ali vplačilno knjižico, da je assessment plačan, je vsak na daljši argument brez pomena in se ve kje leži krivda.

Člani, katerih otroci nimajo vplačilne knjižice, jo naj zahtevajo od tajnikov. Od sedaj naprej bomo pošiljali vsaki mesec na društva toliko vplačilnih knjižic za mladinski oddelk, koliko novopristopnih otrok bo imelo društvo, in sicer obnemem, ko razpošljemo police. Knjižice stanejo le 10c komad. Dobe se iz gl. urada.

Nadalje se obvešča tajnike, da izredni asessment po 50c na vsak dolar bolniške podpore ostane še nadalje do preklica iz gl. urada v glasilo "Prosveta".

John Verderber, gl. taj.

IZ URADA GLAVNEGA BLAŽJENIKA.

Mesečni pregled knjig mi kaže, da je še vedno večje število čekov, izdanih pred 1. januarjem 1919, nezmenjenih. Vse člane in članice, ki imajo čeke, izdane pred označenim datumom, opozarjam, da naj jih zmenjajo vsaj do 15. junija 1919, ker pozneje ne bodo več izplačljivi. Vse, pred 1. januarjem izdane čeke, ki do 15. junija t. l. ne bodo zmenjeni, bom prekladal in dotično svoto vpisal kot dohodke v pristojni sklad. Prizadevi člani naj vzamejo opomin na znanje in se po ter ravnaajo. Anton J. Terbovec, gl. blagajnik.

IZJAVA.

Čikaški Jugoslav Relief nam je poslal nekako poročilo o svojem delovanju, v katerem je poročalo med drugim, da je br. V. Cainkar, preds. S. N. P. J. dne 18. jan. t. l. resigniral, navajajoč vzrok, da ni bil pooblaščen sodelovati v izvrševalnem odboru, ako ta odbor podvzame akcijo neodvisno od drugih pomožnih odborov.

V splošnem bi bilo to poročilo resnično, če ne bi bilo tako kratko, da prikriva pravo resnico. In ker izgleda, kakor da so bili dejajli namenoma izpuščeni, se mi zdijo potrebno, da pojasnim sledeče: Jaz sem zavzemal stališče, da ne jaz, ne kdo drugi ni bil pooblaščen za kakšno separatno akcijo, kajti na ustanovni seji tega odbora, ki se je vršila dne 12. jan. t. l., se je razpravljalo in zaključilo, da ima ta organizacija delovati skupno z drugimi silnimi organizacijami in pri tem se je posebno vpoštevalo American Jugoslav Relief v New Yorku, ki je bil že takrat ustanovljen in kateri je posloval s pomočjo Rdečega križa, to pa zato, da bi naše delo imelo več uspeha, da bi našemu bednemu narodu v starem kraju pomagalo, kolikor največ mogoče. Vsi zastopniki na istem zborovanju so bili pod vtisom, da se bo to tudi zgodilo, posebno, ker je bil Rev. Jager član Rdečega križa, toda ta dobra ideja se ni nikdar uresničila. Jaz sem pri vsaki seji poudarjal in poudarjal, da se ravnamo po zaključkih ustanovne seje, toda ker je bil moj glas le glas vpijočega v puščavi, in se je zmeraj vsiljevala separatna akcija od katere ni bilo pričakovati nič dobrega, sem enostavno odstopil.

V istem poročilu se tudi pritožujejo, da niso dobili dovolj podpore od strani časopisja. Na to moram odgovoriti, da je bilo v početku podpore dovolj, zgubili jo pa takrat, ko so podvzeli separatno akcijo. S tem se je kršilo zaključke ustanovne seje in razvalno proti volji naroda in noben vesten list ne more kaj takega podpirati. In če bi se ne bilo podvzelo takega koraka, je gotovo, da bi bil uspeh vse bolj poveljben, kakor je. Vincent Cainkar, preds. S. N. P. J.

Zdravniški nasveti.

Pisne vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Nekaj domačih zdravil.

V vsaki hiši, zlasti tani, kjer so otroci, bi morali imeti majhno zbirko zdravil in obvez za prvo pomoč pri boleznih, ranah in gnojtvah. Imenovat jih bom z angleškimi imeni, kakor se rabijo po lekarnah.

1. Castor Oil (Ricinoovo olje.)
2. Peroxide.
3. Boracic Acid (Powdered)
4. White Precipitate Zintment. (Ammoniated Mercury Ointment).
5. Zinc Oxide Ointment.
6. Gauze (izg. goz). gauze bandage (obveze). Adhesive Plaster.

1. "Castor Oil" je najboljšo odvajalno sredstvo za majhne otroke. Aki ima otrok zaprko, vročino ali drisko, naj bo prvo zdravilo eno ali dve žlici ricinovega olja (Castor Oil). Celo novorojenkom daste brez skrbi pol male žlice tega olja. Za otroke je do za ena ali dve veliki žlici.

Pazite, ne dajate otrokom ricinovega olja prepogosto, ne ricino vsak dan ali vsak drugi dan, razen v hudi bolezni, ker to olje povzroča nekako zaprko, ako se rabi prepogosto in več mesecev. Dobro je le za hitro pomoč in to v daljših presledkih. (Za bolj pogosto rabo je dobra "Castoria" ali kak mil odvajalni čaj.)

2. Peroxide (Hydrogen Dioxide) naj se v prvi vrsti rabi zoper gnojitev v ušesih. Ako teče otroku iz ušes, mu nalijete kakih pet do deset kapljic v uho, nakar naj se pene posuše z bato navito na zobotrebu ali na koncu žveplenke. Treba je na ta način čistiti uho najmanj štirikrat na dan. To je eden izmed najboljših načinov zdraviti gnojitev v ušesu.

Peroxide se rabi za rane in gnojite, kjer pa ne zaleže toliko kakor večina ljudi misli, kateri ga rabijo. Ima jako malo antiseptične moči v sebi. Dober pa je pri svežili ranah, v katere je zašlo blato ali prah. Take rane je treba dobro izmisti z veliko množino vode in mila, politi jih s Peroxide in pozneje obvezati s platnom namočenim z borično kislino (Boracic Acid). Ako je rana zevajoča in se da zašiti, je treba iti k zdravniku, da se bolje in hitreje zaceli. Peroxide je dober za sveže rane vsled tega, ker prepreči razvoj tetanusu bacilov, ki povzročajo mrtvičasti krč (lockjaw). To je sicer redka bolezen in se večinoma dobi pri razstrelbah raket na praznik Četrtega julija.

3. Boracic Acid (Boric Acid, borična kislina) je bel prah, ki se dobi v lekarnah in je poceni. Škoda, da ljudem niso znane njegove dobre lastnosti zoper prisaad, vnetja, za vnete oči, za rane itd. Ni strupen in se lahko hrani doma. Prah se raztopi v vodi, velika žlica v pint prevrele vode. Ako imate gnojitev, namočite obkladke v tej raztopljini in jih spremenite trikrat ali štirikrat na dan, da ostanejo mokri. Ti obkladki so dobri tudi za opekline, ako se kažejo znaki prisada.

Za rdeče in vnete oči se da ena mala žlica prahu v kozarec tople vode in se z njo ispirajo oči večkrat na dan. Za jecmen na očesnih trepalnicah se rabijo topli borični obkladki.

Borični raztopljina in obkladki so boljši za gnojitev kakor večina mazil, ki so sedaj v splošni rabi.

4. White Precipitate Ointment je narejeno iz živega srebra spojenega z amonijakom in je eno najboljših zdravil zoper razne "lišaje" pri otrocih, posebno za neke vrste gnojite po obrazu in rokah, ki so nalezljive in se navadno zapazijo pri več otrocih iste družine. Dobro je za kraste na glavi in za gnojite za ušes pri dojenčkih. Pred vsem je treba izmisti kraste z vodo in milom, nakar se rane posušijo s čisto krpico in vdrigne mazilo enkrat ali dvakrat na dan.

5. Zinc Oxide Ointment je narejeno iz cinkovega oksida, kakor kaže ime. Dobro je za opekline, za razpokano kožo in za plitve rane na nogah (takozvan "flus"). Ako pečejo in srbiijo. Za ulcusa na nogah se rabijo borični obkladki, dokler se kaže prisaad in gnoj, pozneje pa to mazilo.

6. Dobro je imeti pri hiši za vsak slučaj nekaj obvez, tkanine (gauze) in obliža (adhesive pla-

ster), da se lahko vsaka rana pri otrocih takoj po poškodbi dobro izmisti in čisti obveže. S tem se izognete velikim skrbem in stroškom.

RACUN

med jednoto in drugimi meseca aprila 1919.		
1.	209.00	61.00
2.	209.00	61.00
3.	209.00	61.00
4.	209.00	61.00
5.	209.00	61.00
6.	209.00	61.00
7.	209.00	61.00
8.	209.00	61.00
9.	209.00	61.00
10.	209.00	61.00
11.	209.00	61.00
12.	209.00	61.00
13.	209.00	61.00
14.	209.00	61.00
15.	209.00	61.00
16.	209.00	61.00
17.	209.00	61.00
18.	209.00	61.00
19.	209.00	61.00
20.	209.00	61.00
21.	209.00	61.00
22.	209.00	61.00
23.	209.00	61.00
24.	209.00	61.00
25.	209.00	61.00
26.	209.00	61.00
27.	209.00	61.00
28.	209.00	61.00
29.	209.00	61.00
30.	209.00	61.00
31.	209.00	61.00
32.	209.00	61.00
33.	209.00	61.00
34.	209.00	61.00
35.	209.00	61.00
36.	209.00	61.00
37.	209.00	61.00
38.	209.00	61.00
39.	209.00	61.00
40.	209.00	61.00
41.	209.00	61.00
42.	209.00	61.00
43.	209.00	61.00
44.	209.00	61.00
45.	209.00	61.00
46.	209.00	61.00
47.	209.00	61.00
48.	209.00	61.00
49.	209.00	61.00
50.	209.00	61.00
51.	209.00	61.00
52.	209.00	61.00
53.	209.00	61.00
54.	209.00	61.00
55.	209.00	61.00
56.	209.00	61.00
57.	209.00	61.00
58.	209.00	61.00
59.	209.00	61.00
60.	209.00	61.00
61.	209.00	61.00
62.	209.00	61.00
63.	209.00	61.00
64.	209.00	61.00
65.	209.00	61.00
66.	209.00	61.00
67.	209.00	61.00
68.	209.00	61.00
69.	209.00	61.00
70.	209.00	61.00
71.	209.00	61.00
72.	209.00	61.00
73.	209.00	61.00
74.	209.00	61.00
75.	209.00	61.00
76.	209.00	61.00
77.	209.00	61.00
78.	209.00	61.00
79.	209.00	61.00
80.	209.00	61.00
81.	209.00	61.00
82.	209.00	61.00
83.	209.00	61.00
84.	209.00	61.00
85.	209.00	61.00
86.	209.00	61.00
87.	209.00	61.00
88.	209.00	61.00
89.	209.00	61.00
90.	209.00	61.00
91.	209.00	61.00
92.	209.00	61.00
93.	209.00	61.00
94.	209.00	61.00
95.	209.00	61.00
96.	209.00	61.00
97.	209.00	61.00
98.	209.00	61.00
99.	209.00	61.00
100.	209.00	61.00

RACUN MLADINSKEGA ODDDELKA

za mesec apr. 1919.

1.	16.72	6.00
2.	16.72	6.00
3.	16.72	6.00
4.	16.72	6.00
5.	16.72	6.00
6.	16.72	6.00
7.	16.72	6.00
8.	16.72	6.00
9.	16.72	6.00
10.	16.72	6.00
11.	16.72	6.00
12.	16.72	6.00
13.	16.72	6.00
14.	16.72	6.00
15.	16.72	6.00
16.	16.72	6.00
17.	16.72	6.00
18.	16.72	6.00
19.	16.72	6.00
20.	16.72	6.00
21.	16.72	6.00
22.	16.72	6.00
23.	16.72	6.00
24.	16.72	6.00
25.	16.72	6.00
26.	16.72	6.00
27.	16.72	6.00
28.	16.72	6.00
29.	16.72	6.00
30.	16.72	6.00
31.	16.72	6.00
32.	16.72	6.00
33.	16.72	6.00
34.	16.72	6.00
35.	16.72	6.00
36.	16.72	6.00
37.	16.72	6.00
38.	16.72	6.00
39.	16.72	6.00
40.	16.72	6.00
41.	16.72	6.00
42.	16.72	6.00
43.	16.72	6.00
44.	16.72	6.00
45.	16.72	6.00
46.	16.72	6.00
47.	16.72	6.00
48.	16.72	6.00
49.	16.72	6.00
50.	16.72	6.00
51.	16.72	6.00
52.	16.72	6.00
53.	16.72	6.00
54.	16.72	6.00
55.	16.72	6.00
56.	16.72	6.00
57.	16.72	6.00
58.	16.72	6.00
59.	16.72	6.00
60.	16.72	6.00
61.	16.72	6.00
62.	16.72	6.00
63.	16.72	6.00
64.	16.72	6.00
65.	16.72	6.00
66.	16.72	6.00
67.	16.72	6.00
68.	16.72	6.00
69.	16.72	6.00
70.	16.72	6.00
71.	16.72	6.00
72.	16.72	6.00
73.	16.72	6.00
74.	16.72	6.00
75.	16.72	6.00
76.	16.72	6.00
77.	16.72	6.00
78.	16.72	6.00
79.	16.72	6.00
80.	16.72	6.00
81.	16.72	6.00
82.	16.72	6.00
83.	16.72	6.00
84.	16.72	6.00
85.	16.72	6.00
86.	16.72	6.00
87.	16.72	6.00
88.	16.72	6.00
89.	16.72	6.00
90.	16.72	6.00
91.	16.72	6.00
92.	16.72	6.00
93.	16.72	6.00
94.	16.72	6.00
95.	16.72	6.00
96.	16.72	6.00
97.	16.72	6.00
98.	16.72	6.00
99.	16.72	6.00
100.	16.72	6.00

Farme naprodaj.

65 akrov zemlje, hiša in stala, svet je očisten in se lahko izorje do 40 akrov, sadnega drevja dovolj za domačo potrebo. Cena je \$1350. Takoj se plača le \$400 a drugo se lahko plačuje po \$100 letno in po 6% obresti.

117 akrov zemlje in vse potrebno poslopje, dovolj jablanovih drevcev za domačo potrebo, del te farme je ravno in del pa valovito. Tekoča voda in vrelci poleg hiše. Cena je \$1700. Takoj se plača le \$600, drugo pa prve dve leti po \$50 na leto in potem pa po \$100 letno in po 5% obresti.

Takih kmetij imam še več tu naprodaj, ako pride kdo ogledat to zemljo si bode lahko izbral eno ali pa drugo. Te farme so prilicne za samce, ali pa za revnejše ljudi, ki nimajo veliko denarja. Upam da so to dovolj lahka naplčila in tudi nizka odplačila, če pridelate naprimer 300 bušev krompirja na leto je že dovolj za plačilo obroke. Tu je kmet ki je pridelal na en in pol akru sveta več kot 300 bušev krompirja. Torej če bi kdo le s samo motiko kopal in delal in bi si ne mogel kupiti pluga, lahko pridelal do en tisoč bušev krompirja, kje so pa še drugi pridelki. To sem napisal, da dam nekoliko slike, kako se da tukaj prijaznejše živeti nego v velikih mestih.

FARME NAPRODAJ.

135 akrov, hiša 10 sob in dve stali, svet akoro vse v ravnini in ima lep gozjd ter izvrsten pašnik, velik vrt sadnega drevja, studenčna voda, 4 milje od železniške postaje in mlekarne. Cena je \$4200. Takoj se plača \$2000, ostalo pa po \$100 letno s 5% obresti.

230 akrov zemlje, poslopja, kmetija v lepi ravnini, samo pašnik je malo hribovit, telefon v hiši, na ti farmi je sedaj 50 glav živine. Ta farma stane brez živine in drugega blaga \$8000. Takoj je plačati \$2000 in ostalo pa po \$100 letno s 5% obresti. Lahko pa kupite tudi vse blago ako imate denar za to kupčijo.

Opomba. Takih farm imam še veliko naprodaj, katere so prilagodne za vsako kmetijsko stvar, ako se kdo razume na čebelo reje je tu izvrstna prilika ker tu se prideluje veliko ajde in drugih stvari kar rabijo čebele.

NAPRODAJ FARME S ZIVINO IN ORODJE.

104 akrov zemlje, 7 sobna hiša in nova stala, lepo gozjd, pašnik in ostali svet je očisten za pr. 7 glav živine, 90 kokoši. Vse pohištvo, glasovir, krompir, ajda, fišol in drugo vse to se dobi za \$4500. Takoj je plačati le \$1500 in drugo pa po \$100 letno in po 6% obresti.

139 akrov zemlje, 8 sobna hiša in stala. Ta svet je polovica hribovit, tam je pašnik in tudi za seno, drugi del je ravan. 7 krav, 2 telci, 1 bik, 1 prašič, 2 konja, vse orodje, komati, vozovi kar se jih rabi na farmi, vse to se dobi za \$2600. Takoj je plačati le \$1500 in drugo pa po \$100 na leto s 5% obresti.

222 akrov sveta, tu so dve kmetiji skupaj, dvojna poslopja, na eni teh kmetij je hiša bolj v slabem stanju, veliki gozjdovi, pašniki, 5 akrov pšenice, veliko sveta izoranega in zasejanega, 14 krav, 2 telci, 1 bik, 2 konja, 2 prašiča, stroj za mlaiti in motor vozovi in vse potrebno orodje, vse skupaj stane le \$7500. Takoj je treba plačati le \$4000 in drugo pa po \$200 letno in po 5% obresti.

118 akrov sveta, 6 sobna hiša, dve stali, 13 glav živine, 2 konja in vse potrebno orodje, svet je v ravnini, sicer pa ni nič izoranega ker lastnik samo kosi seno in se bavi le s živino rejo, on vozi mleko v mlekarno zase in za druge vsaki dan, torej vsled tega ne orje. Cena temu je \$4200, takoj se ima plačati le \$1700 in drugo pa po \$100 letno s 5% obresti.

50 akrov zemlje, 6 sobna hiša in velika stala, zemlja večinoma izorana, 6 krav, 3 telci, 2 konja, 60 kokoši, 2 prašiča, orodje, vozovi in ssemena potrebne za pridelke za vse, cena le \$3500. Takoj se plača \$1200, in ostalo pa po \$100 letno in po 5% obresti.

Vabilo na veliko spomladansko veselico,

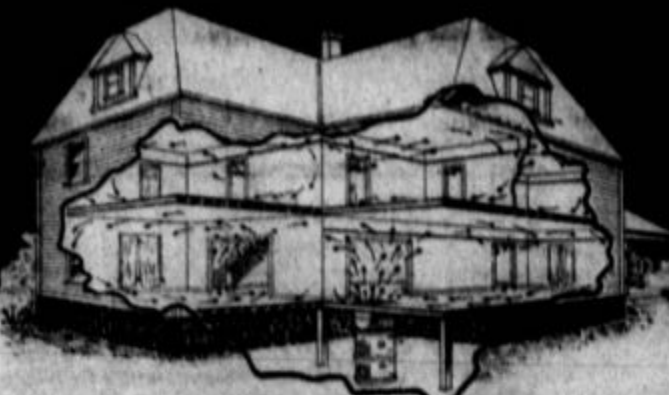
katero priredi

Društvo "Zvesti Bratje", šte. 89, S. S. P. Z. dne 29. maja 1919 v dvorani društva Bratstvo na Sygan, Pa.

Začetek veselice točno ob 6 uri zvečer. Igrala bodo izvrstna godba. Vstopnina za moške 75c. — Gospe in gospodične so proste vstopnine.

Prav uljudno vabimo vsa domača in sosedna društva kakor tudi vse slavno občinstvo, da se mnogostevilno vdeležijo te naše zabave. Za vestransko dobro in točno postrežbo bodo skrbeli veselilni odbor. Torej ne zabite za ta dan. Pridite vsi in se zabavajte z nami dne 29. maja zvečer. — Na svidenje na Sygan, Pa!

Odbor!

POZOR ROJAKI!

Sedaj je čas, da se pripravite za gorkoto vaših sob za prihodnjo zimo. Te vrste peči ali (Pipeless Furnace) so zelo imenitne, postavljajo doli v kleti in grejejo vse sobe v vaši hiši. Kurite ali žgete lahko trdi in mehki premog in tudi drva v ti peči. Mi jamčimo te peči za 15 let. Toraj kdor želi vrediti in postaviti tak Furnace peč v svoje poslopje mu damo čas za odplačevanje do prihodnje zime, tako, da se lahko prepriča o vrednosti peči predno jo popolnoma plača.

Mi sprejemamo Liberty Bonds in jih plačamo po dnevnih cenah ali po Market Price.

Pri nas dobite na razpolago vsakovrstno železnino in tudi vse pohištvo.

Arrow shows direction of air currents

STONICH BROS.

CHISHOLM - - MINNESOTA

PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO

CITAJTE PAZNO!

Tu je nekaj nenavadnega!

Ravnokar izšla nova knjiga v angleškem jeziku "Home made beverages". Ta knjiga vsebuje dve sto (200) različnih predpisov, natančno povedano kako si lahko doma naredite pivo, vino, kumare in druge pijače po niski ceni. Samo pomislite kako druge so vse pijače dnože in v mnogih državah se sploh ne dovolijo pridelati. Vsek kdor hoče te pijače si jih lahko naredi doma. V ti knjigi je vse prevedeno tako se to dela in prav nobenihi situosti ne boste imeli ako znate štiti angleško, lahko imate zdravilo in čisto pijačo. Taka knjiga morali bi imeti v vsaki hiši doma, imajo tako knjigo si lahko več prihranijo kot vas ta knjiga stane. Slovci ki jih potrebujejo za izdelke tako pijače lahko doma dobijo v vsi prodajalni in v lekarni. Ta knjiga je vredna stotine dolarjev, si jo jih sedaj damo na trg en tisoč, da tako sennanimo ljudi s njo, po \$1.50. Pomoje se bude cena ti knjigi povzrasti na \$2.00. Zapomnite si, da te knjige ne dobite nikjer drugje kot ravno pri nas. Vsek mal bi se poslužili te ugodne prilike, dvomimo, da se vrne omekša prilika, ki vam daje priliko tolike prihraniti kot ravno ta. Pomislite, da je tiskana v angleščini.

Ne odlašajte temveč naročite takoj še danes in pridolite sveto \$1.50 v pošt-nih znakih za to knjigo. Poština je pri tem še vpleta. Plašite še danes na:

Union Practical Co., 1065 Milwaukee Ave., Dept. 36, Chicago, Ill.

PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO PIVO

Možje in žene

Dr. B. F. Mullin

Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivejšega in skušenega iz-vrstnega zdravnika takoj ob pričetku—38 let že zdravi tisoče in tisoče bolnih ljudi raz-ličnih bolezni. Zdravnika, kateri vam lahko natančno pove kaj je vaša bolezen brez va-rega dvoma. Najmirnejše cene, izvrstno zdravljenje pri njen, boljše kot pa kjeraki-koli drugem specialistu. Brezplačno zdrav-niška in električna preiskava vseh slučajih. Nam lahko povete kaj vas boli v vašem mate-rinskem jeziku.

Vaša bolezen mora biti osebno preiskana predno se prične zdraviti.

DOCTOR B. F. MULLIN,
411—4th Ave. Pittsburgh, Pa.

Četrtposlopje ob Smithfield ulice, nasproti glavne pošte.
URADNE URE 80: od 9 do 6 in ob nedeljah pa od 10 do 2 ure.
Glejte pazno za ime in številko.

NAPRAVITE VAŠO PIVO DO MA ZA 220 GALON.

To ni mehko pivo ali near beer, temveč pravo močno okusno in penasto pivo. Mi vam preskrbi-mo ekstrakt hmelja in malin "Victoria", s katerega si potem iz-deirate po našem navodilu izvrst-no pivo. Cena ekstrakta za 34 ga-lonov Lager piva je \$3.00 za Por-ter pivo \$1 več. Delati pivo doma in pošiljanje ekstrakta je dovolje-no. Pošljite denar in mi vam po-šljemo poštino prosto blago.

Victoria Supply Co. 656 Mor-ton Bldg. New York. N. Y.

V vopovovardevalnih znamkah je denar najboljša naloga.

Cenjeni rojaki pozor!

Cenjenim rojakom nasnanimo, da mi kupujemo vse Liberty Bonds ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rojaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDS v priporočenem pismu (registri-ranem), ker na drug način ni ni-šmo odgovorni v slučaju izgube po pošti ali drugi pošiljatelj. Pošljite na naslov:

Mr. John Bahorich, 129 Baka-well Bldg. Pittsburgh, Pa.

